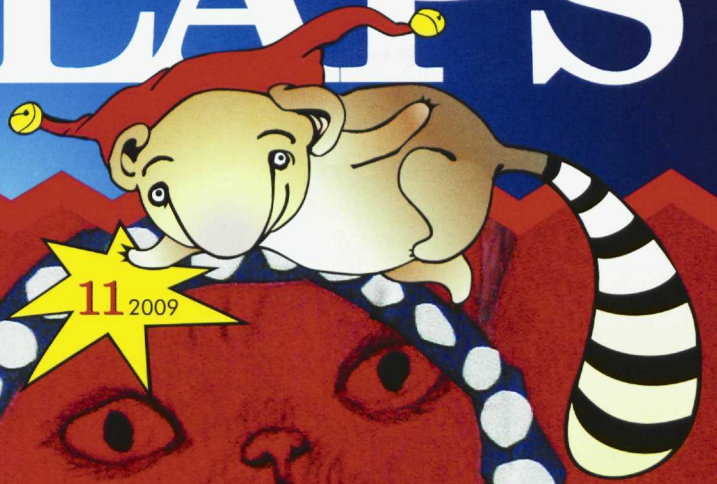

Hind 24.90 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

Postritel:

Uus jõulufilm

Vennaskond

**Suur-kirjurähn
tegutseb**

**Riias õpitakse
eesti keelt**

**Õun hoiab
arsti eemal**

Neljasilmajutt

Mardipäevatrikk

Meie leiutised

**Sandra
sööginurk**

**Särtsakas
elektrilugu**

www.healaps.ee

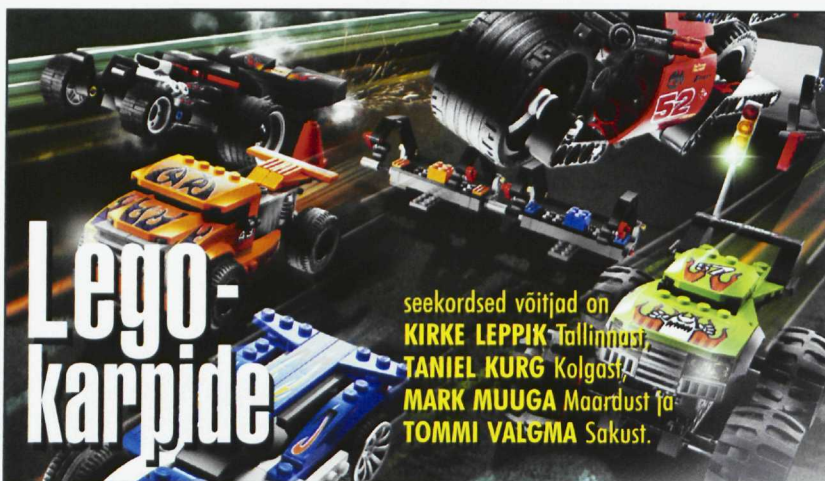
Punapõskset mardi- ja kadrikuud, armsad sõbrad ja sugulased!

Teeme teatavaks meie **septembrinumbri** võistluste võitjad. Nagu ikka, saavad Tallinna, Harju-, Lääne-Viru-, Järva-, Pärnu- ja Läänemaa lapsed oma preemiad kätte **Kullo Lastegaleriist** (Kuninga 6, Tallinn), Tartu-, Valga-, Viljandi-, Võru- ja Jõgevamaa laste auhinnad toimetatakse Tartusse **O. Lutsu nim. Raamatukogu Lasteosakonda** (Kompanii 3/5, Tartu). Kellel on muid soovet, neil palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida.

Barbie peaauhinna

võitis **TRIIN VALDMAA** Jõgevalt, kõrvalauhindade võitjad on **DAGMAR OJAVEE** Tammistult, **CARMEN RÄNI** Rakkest, **PIPI-LOTTA KULLA** Laevast ja **IVIKE MÜÜRSALU** ning **MADIS METSALLIK** Väike-Maarjast.

Lego- karpide

seekordsed võitjad on **KIRKE LEPPIK** Tallinnast, **TANIEL KURG** Kolgast, **MARK MUUGA** Maardust ja **TOMMI VALGMA** Sakust.

Edgar Valter maali „Õrnalt kurb“ ainetel kirjutati meile väga palju huvitavaid lugusid ja luuletusi. Auhiinaraamatud saavad **KARIN KOROBENIKOV** Padselt, **TUULI VAHER** Adaverest ja **HELENA KAUGE** Kehrast. Pokutähtpäevade kaardikomplektid saavad **HELINA HALJAS** Jõgevalt, **GEORG ERIK RÜÜT** Türiilt ja **PILLE-RIIN KULLA**, kes praegu elab Inglismaal. Pokulugude CD-d saavad **RAIKO KREEGIMAA**, **CRISTLIN KULDMAA** ja **YASMINE KÜÜNARPUU** Kehrast, **ERET NIINEMETS** Adaverest ja **MARGIT MAIDE** Jõgevalt. Uute võistlusteni, uute võitudeni, sõbrad!
Teie Triibu-Liine

Ristsõna-plaadid võitsid **MARI-LIIS TRUIJA** Orava vallast ja **VIVIAN VIIMNE** Tsoorust.

Väikese septembrini auhiinaraamatu võitsid **MAIKEN PÄRNİK** Vändrast ja **AVELIIS VESKIMÄE** Türiilt.

Lembitu-mõistatuse lahendajatest võitis raamatuauhinna **MARI TRIIN VOLT** Tartust.

Kes-Mis-Kus?

Nr 11-2009

Kaanepeilt: Vanessa Viira, Tallinna Kanutiaia Noortemaja

- 3 Mardi Truusi, Steven Poolari, Aleksandr Kesa ja Viluste õpilaste luulet
- 4 Kirjad Riia Eesti Keskkoolist
- 6 Noored kunstnikud Riias
- 7 Mulluselt Steni võistluselt: Martin Vahtra ja Germa Pärnapuu
- 8 Tiit Kändler elektrist
- 10 Meie lugejate leiutised
- 12 Viktoriin ja Lembitu mõistatus
- 13 Naeru-uss
- 14 Kristina Kruuse Heleni Inglise keele koolist
- 15 Mustkunst: mardipäevatrikk
- 16 Kirjalaste loomingut Edgar Valteri maali ainetel
- 18 Tallinna Illustratsioonitriennaal tulekul!
- 19 Peep Veedla suur-kirjurahnist
- 21 Poster: Uus jõulufilm
- 22 Poster: Vennaskond 25
- 25 Oma sulega: Kristiina Malm
- 26 Südameleht õuntest
- 27 Ilmar Trulli ristsõna
- 28 Järjehoidja
- 30 Osavnäpp: Lully Gustavsoni jõulutorbikud
- 31 Sandra sööginurk
- 32 Proua Porgand
- 33 Steni võistluselt: Alice Andressoo
- 34 Barbindus: musketär Barbie
- 35 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 36 Paetismid
- 37 Pop: intervjuu Tõnu Trubetskyga
- 38 Külas Baltikal
- 39 Irise näovärvikool: neljasilmajutt
- 40 Sõber Veltzi rokikool: Ricky Nelson
- 42 Kinouudised
- 43 Sergei Belozjorovi siilmõistatus
- 44 Lego

Väljaandja: Mittetulundusühing "Hea Laps"
Harju 1, 10146 Tallinn Tel: 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

Tellimisinfo: Ajakirja saab tellida kõigist Eestimaa postkontoritest ja Hea Lapse veebilehelt
www.healaps.ee/tellimine

Trükk: Reusner

Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levija Andrus Lauringson, andrus@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Sügise tööd ja mured

Sügis värvis lehe järel lehe,
värvis õuntelegi punapõsed pähe.
Pilvedele andis tumedamat tooni,
kirjumaks ta maalits metsafooni.

Saatis linnud lõuna poole teele,
mõned lehed pani ehteks järveveele.
Väsis siis ja otsustas, et nõnda see ei lähe –
vaja oleks puhkust võtta vähe.

Ajal, kui siis uinakut ta tegi,
tuli torm ja peksis kogu töö tal segi.
Maha kiskus viimsemagi kirju lehe –
sellest oli talle ikkagi veel vähe!

Räsis armutult ta pöösaid, puid ja maju,
tagatipuks tõi veel kaasa lumesaju!
Ärkas sügis – ümberringi
oli kõik nii armetu ja hall...

Olgu nii, ma magan veel –
las tulla parem talv!

Mardi Truus
Tallinna Saksa Gümnaasiumi 3.b klassist

Mart on üle maa

Viskan sisse viljaõnne,
kaussidesse kesvaõnne,
toolipadjale tatraõnne,
kelderisse kartuliõnne,
sahvrinurka sibulaõnne,
laua peale linaõnne,
riiulile rukkioõnne,
põrandale päevalilleõnne,
nurkadesse nisuõnne,
korstna otsa kõrvitsaõnne,
katusele kabatsokiõnne!

Perele palju päikest,
täidile tanguteri,
onule odrateri,
poegadele põlluõnne!
Jõukus majja jäägu,
põlluvilja palju olgu!

Viluste Põhikooli õpilased

Sügis

Suvi uksest välja nügis,
kätte jõudis sügis.
Sügis tegi puule pai
ja õun endale magusa maitse sai.

Sügisel on palju teha,
kuid ei saa päevitada keha.
Mm-mm... see aeg mulle meeldib
ja seda rikkuda ei saa keegi.

Kui see aeg kord läbi saab,
siis külmaks läheb meie maal.
Tulgu meeldiv järgmine aasta,
et meid kurjaga ei saasta.

Steven Poolar
Tallinna Laste Turvakeskusest

**Täname Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksufondi.**

**Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja 585-le koolile!**

Keelelaagri viimasel päeval tehtud ühispilt

Anna ekskursioonil Põhja-Eestis

Meil on külas Riia Eesti Keskkooli õpilased Laagrisuvi 2009

Suvel said meie kooli õpilased jälle Eestisse laagrisse sõita. Audru vallas Pärnumaal Ojako turismitalus korraldati väljaspool Eesti Vabariiki elavatele eesti päritolu noortele tore keelelaager. Laager toimus kolmes vahetuses, üks vahetus kestis 10 päeva.

Mina käisin laagris juba kolmandat korda. Olin väga rõõmus, kui nägin Pärnu bussijaamas tuttavat õpetajat, kes viis meid laagripaika. Ojako turismitalu asub mere ääres. Võrreldes Riiaga oli seal kõik nii vaikne ja rahulik.

Laagri esimeses vahetuses olid 9. klassi poisid Filips, Otto ja Reinis, teises vahetuses olime neljakesi kaheksandast klassist ja Hedviga kuendast.

Esitasin kõigile laagris käinutele kaks küsimust:

1. Mitmendat korda käisid Eestis keelelaagris?

2. Mis on laagrisuvest kõige rohkem meelde jäänud?

Silvija, 8. klass: Mina olin laagris esimest korda. Kõige rohkem meeldisid eestlastest tugiõpilased, nad olid väga sõbralikud! Ja muidugi meeldis väga see koht. Ootan järgmist suve!

Sabine, 8. klass: Ma olin keelelaagris teist korda. Mulle meeldis kõige rohkem disko, spordipäev ja ujumine meres.

Eliza, 8. klass: Mina osalesin keelelaagris ka teist korda. Inimesed olid kõik väga toredad ja see oligi mulle kõige

tähtsam. Tuli ette ka naljakaid olukordi, naerda sai palju, kuid keegi ei tundnud end sellepärast halvasti. Tunnan, et mu eesti keele oskus paranes.

Hedviga, 7. klass: Mina olin laagris esimest korda, mulle meeldis laagripaik ja kõige põnevam oli kanuusõit.

Reinis, 9. klass: Mina olin keelelaagris esimest korda, meeles on ekskursioon Tallinna. Tallinna vanalinn on väga ilus.

Otto, 9. klass: Mina olin keelelaagris teist korda. Õpetajad ja kasvatajad olid väga toredad, meeldisid ekskursioonid.

Filips, 9. klass: Olin laagris esimest korda. Mulle meeldisid õhtused tegevused. Kõik söögid maitsesid väga hästi.

Kõik kiitsid ilusat laagrikohta ja mõnusat seltskonda. Laagri lõpus saime endale laagri logoga T-särgi ja Integratsiooni Sihtasutuse kingituseks Eesti kaardi.

Aitäh Eesti Integratsiooni Sihtasutusele! Oli ilus laagrisuvi.

Anna Grinberga, Riia Eesti Keskkooli 8. klass

Meie kool, minu klass

*Tule, tule meie kooli!
Astu, astu meie klassi!
Vaata, vaata, kes siin on!
Kuula, kuula, mis siin on!*

Satud Riiga, tule külla!
Sõida üle laia Daugava
bussiga või trolliga,
tulla võid ka trammiga.

*Tule, tule meie kooli!
Astu, astu meie klassi!
Vaata, vaata, kes siin on!
Kuula, kuula, mis siin on!*

Maja ümber kasvab puid,
kõrgeid kaski sihvakaid.
Palliplatsil lapsi näed,
annavad sul terekäed.

*Tule, tule meie kooli!
Astu, astu meie klassi!
Vaata, vaata, kes siin on!
Kuula, kuula, mis siin on!*

Uks on lahti, astu sisse!
Rõõmsalt ütle: "Tere hommikust!"
Trepist samme üles viis
oled juba garderoobis siis.

*Tule, tule meie kooli!
Astu, astu meie klassi!
Vaata, vaata, kes siin on!
Kuula, kuula, mis siin on!*

1. Jope seljast, saapad jalast,
ruttu jooksen ülesse.
Jävan korrusele kolm,
meie kuues klass siin on.

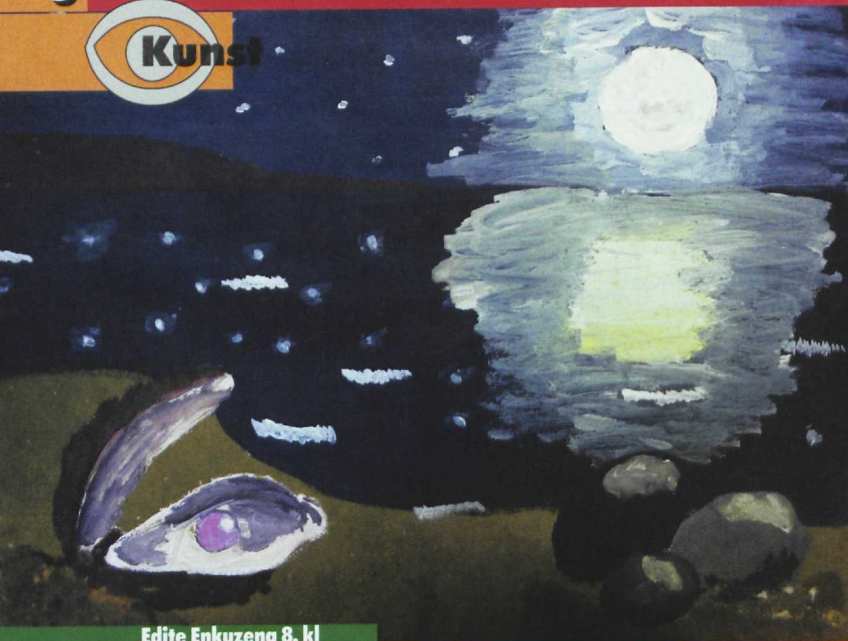
*Tule, tule meie kooli!
Astu, astu meie klassi!
Vaata, vaata, kes siin on!
Kuula, kuula, mis siin on!*

2. 1, 2, 3 – see on matemaatika.
A, b, c – algab läti keel.
Do, si, la – kõlab muusika.
Jookse, hüppa, viska – poiste lemmik sport.

*Tule, tule meie kooli!
Astu, astu meie klassi!
Vaata, vaata, kes siin on!
Kuula, kuula, mis siin on!*

3. Õppeaineid tuleb veel,
selgeks saab ka eesti keel!
Mulle meeldib olla siin,
õhtul tarkust koju viin.

*Tule, tule meie kooli!
Astu, astu meie klassi!
Vaata, vaata, kes siin on!
Kuula, kuula, mis siin on!*

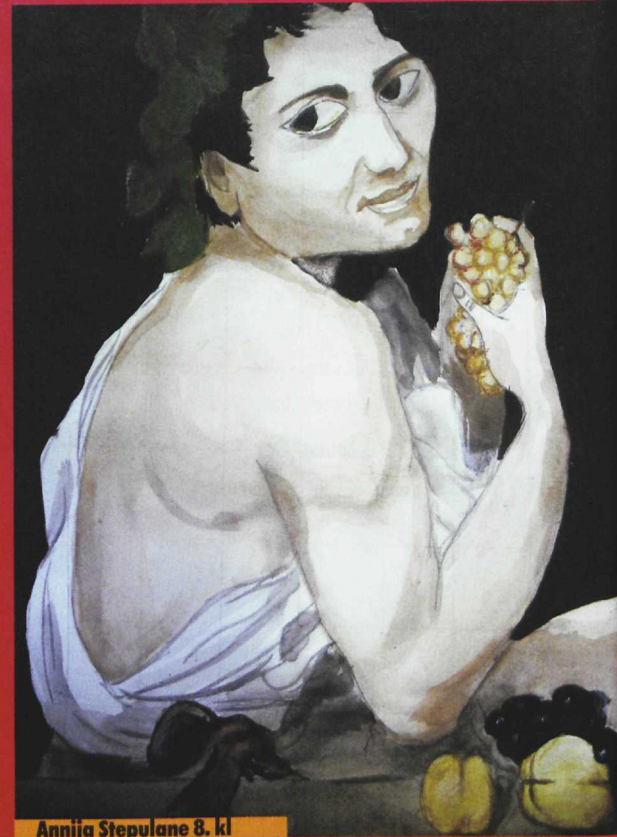
Edite Enkuzena 8. kl

Anna Grinberga 7. kl

Edite Enkuzena 8. kl

Annija Stepulane 8. kl

Eliza Folka 7. kl

Riia Eesti Keskkooli
õpilaste töid

Väike unine mäger

Ühes suures ja varjulises metsas elas kord väike mäger. Kõik teised karvalised ja sulelised läksid alati enne talve uinakule, aga sel talvel otsustas väike unine mäger püüda ärkvel ja nautida mängleva lume ja karge pakase ilu.

Kui lõpuks kalendri järgi talv kätte jõudis, hakkas ta oma moonakotti kokku pakkima, ta võttis kaasa oma singivõileiva, ääreni täis kohvitermose ja oma lemmikraamatu. Seejärel ronis väike mäger kännu otsa ja istus maha. Kaks päeva hiljem näitas termomeeter juba miinuseid, aga lund polnud ja väike mäger keris ennast kerra. Mida aeg edasi, seda unisemaks väike mäger jäi. Ta tõusis jälle istukile ning avas oma moonakoti, kallast termosest tassi kohvi ja võttis suutäie singivõileivast.

Iga minut külma tuule käes jahutas väikese mägra ärevust, ta istus nagu nukk vanal kännul kriiksvate puude vahel. Ta oli valmis kõigeks, et näha lund oma täies hiilguses. Et sooja hoida, hakkas väike unine mäger mõtlema asjadele, mis talle meeldisid. Ta mõtles keldrikäikudele, kus vedeles igasugu kila-kola, vahel ka vanu maha kukkunud kartuleid. Ta mõtles rohelistele murule, soojale suvetuulele ja kollasele päikesele. Ta käis oma mõtetega äärelinnas, oma koduses urus, järve ääres ja veel tuhandes kohas, kuid jõudis ikka tagasi kännu otsa.

Ja nii istus ta veel kolm järgmist päevagi oma kohvitermose ja kahe järele jäänud singivõileivaga. Väikese mägra pea oli mõttest tühki, ta oli mõelnud iga suurema ja väiksema mõtte põhjalikult läbi, käinud mõtteis ära kõikvõimalikes kohtades ning unistanud nii paksemast karvast kui ka kohevast lumest. Igasugune lootus oli väikese mägra arust kadunud, ta oli viimisel piiril, iga hetk murdumas.

Ta sai aru, et enam paremat aega lugemiseks ei saaks olla, ning võttis moonakotist välja oma lemmikraamatu Punamütsikesest. Väike mäger hakkas hoolega „Punamütsikesest“ lugema, ei hoolinud, et ta teadis, mis järgmisel real või leheküljel juhtub, ta lihtsalt armastas seda lugu nii väga. Mida rohkem ta edasi luges, seda rohkem ta silm vaikselt ära vajus, kuni lõpuks jäigi väike mäger magama, „Punamütsikesest“ raamat tekiks.

Esimesed lumehelbed katsid puude latvu, taevas oli valge ja meeleolu sume, ainult üks väike mäger norskas vaikselt kännu otsas. Lumesadu tihenes ning lumehelbed paitasid ka väikese mägra pead.

Martin Vahtra Tallinna Kivimäe Põhikoolist

Leevike

JUTUSTAJA: Ennevanasti olid kõik linnud ühte värvi. Sellest, kuidas leevike punase rinnaaluse sai, kuulete kohe.

LEEVIKE: Oi, kui ilus päev täna on! Kui läheks õige päevitama? (*Lennuteel kohtub ta Varesega.*)

VARES: Tere, Leevike!

LEEVIKE: Tere hommikust, Vares! Ajame natuke juttu!

VARES: Ei saa, ma lähen Haraka poole teed jooma.

LEEVIKE: Hüva siis, pärast näeme! (*Lendab Jaani maja katusele.*)

LEEVIKE: Oi, küll siin rookatusel on hea lesida, päike soojendab mõnusalt kõhtu! (*Jäab kogemata magama.*)

JUTUSTAJA: Möödus mõni tund...

VARES (*lendab üle Jaani maja kodu-poole ja näeb Leevikest magamas*): Kes see seal katusel põõnab? See on ju leevike! Ärka üles!

LEEVIKE (ärkab).

VARES (*imestades*): Kust sa selle punase kõhu oled saanud? See on ilus!

LEEVIKE: Kas tõesti päike värvib minu kõhualuse punaseks? Mitte kellelgi pole sellist uhket rüüd!

VARES: Lähme näitame teistele ka!

JUTUSTAJA: Ja nii saigi Leevike endale punase kõhualuse! Ja suvesoojuses näitab ta ennast harva.

Germo Pärnapuu Ruusmäe Koolist

Tiit Kändler, teaduskirjanik

Elekter töötab meie eest

Sa vajutad nupule ja lamp läheb põlema. Lamp läheb põlema, aga tuba ei lähe, vaid saab hoopis valgeks. Teine nupulevajutus ja sa näed telekast oma lemmiksaadet. Kolmas, ja sa saad arvutis kolada, sõpradega suhelda, mängida, aga ka midagi kasulikku õppida.

See on kõik nõnda tavaline, et ega me sellele ei mõtlegi. Nii nagu me ei mõtle hingamise peale. Me isegi ei ütle, et näe, elekter tuli ja tegi toa valgeks, pani muusika mängima ja praadis munad ära.

Kui kõike seda ei juhtu, siis ütleme ja mõtleme küll. Ütleme, et elekter läks ära. Ja mõtleme, et mis siis nüüd küll saab, kui äkki ei tulegi tagasi selleks ajaks, kui ilmingimata on vaja telekat vaadata.

Kuid kas me mõtleme, et mis asi siis ikka ära läks, kui ütleme, et elekter läks ära? Ja kuhu see elekter siis ära läks?

Ega ei olegi nii kava aega tagasi, mil elekter polnud üldsegi veel tulnud. Kas suudame ette kujutada elu ilma elektrita?

Oleme elektri orjad

Mõtleme korra sellele, mis saab praegu, kui elekter kaob. Räägime üsna põhimõttelistest asjadest, mitte sellest elektririistade pudist-padist, mis meid iga päev ja igal pool ümbritseb. Kui kaob elekter, siis kaob algosakeste vahel, millest meie maailm koosneb, ka elektriline vastastikmõju. See tähendab aga üht ja selget asja. Maailm kukub kokku. Sest elektrilistel jõududel ju suuresti molekulid ja nende ühendused, sealhulgas inimene koos seisavad. Kui kaoks elektriline mõju, kukuksime kohe läbi põrandale. Ja pistaksime ühe käe läbi teise. Sest ega me tegelikult oma sõrmede ja jalataldadega teist kätt ega põrandat ega isegi mitte rahatähte otseselt puuduta. Kui vaadata suurendajaga, siis näeksime, et vahele jääb tükk tühja maad, mida küll palju silmaga ei näe, aga parimate mikroskoopidega ometi. Elektrilised tõukejõud on need, mis meid põrandale koha hõljutavad ega lase läbi seina minna.

Nii et ainult tänu elektrile ei kuku me läbi põrandale ega saa minna läbi seina. Aga hästi. Oletame, et elektriline maailm ikka säilib, aga ühel heal hetkel lihtsalt unustame, kuidas

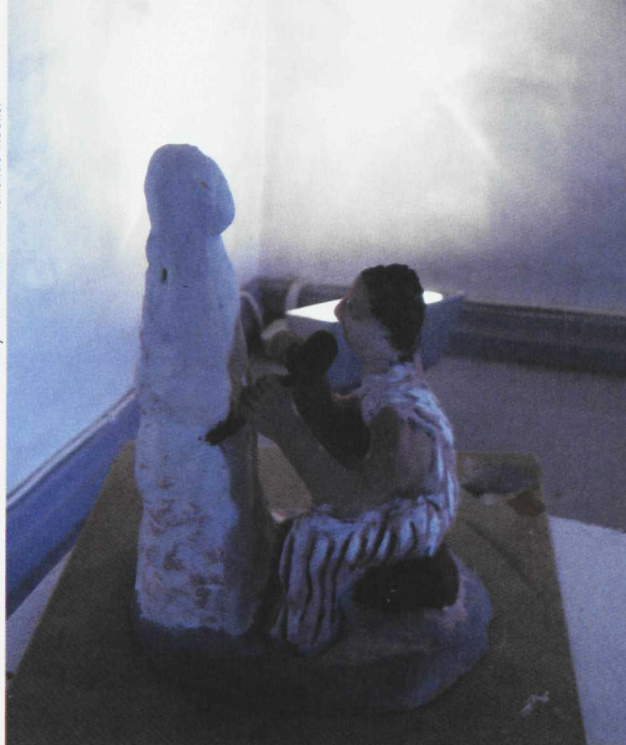
elektrit teha. Ja kasutada. Mis meist siis saab? Saja viiekümne aasta eest poleks juhtunud midagi. Saja aasta eest ka suurt midagi. Nüüd aga kukuksid alla lennukid, katkeks meie nabanõör soojaga, veega, toiduga. Isegi kontserte ei oskaks me korraldada. Me ei saaks pangast kätte oma raha ega poest töitu osta. Me ei saaks vahtida arvutit ega isegi mitte käia basseinis ujumas. Ka põllumehed jääksid hätta, sest lehma lüpsavad nad nüüd elektri väel.

Saja aasta eest, mil elasid meie vanavanemad, poleks suurt midagi juhtunud, kui elekter oleks ära läinud. Enamjaolt oleksid kõik tööd ja tegemised ikka tehtud. Elektril ei olnud siis nii suurt osa inimeste elus, kui on seda nüüd.

Ja sellepärast oleme muutunud palju abitumaks kui meie vanavanavanemad. Ehkki arvame, et oleme neist palju targemad. Elektrita ei saaks meie hakkama, nemad aga said küll.

Me saame ka ise oma kehaga elektrit teha, mida me näeme siis, kui vahel kuivi juukseid kammides need püsti tõusevad. Kuid sellest elektrist pole meie jaoks suurt abi. Sest elektrilt ootame me ikka seda, et see meie eest tööd teeks. Pumpaks vett, tooks uudised koju ja saadaks prügi minema.

Mery-Liis Kolbak Kiili Kunstide Koolist

Elekter lõbus asi

Elektri leiutamine oli tegelikult lõbus asi. Kõigepealt märgatigi, et sädeleva elektriga saab meelt lahutada. Aastal 1745 avastati Hollandis Leideni linnas moodus, kuidas ühte metallvardaga purki koguda midagi, millele isegi nime ei osatud anda. See seade muutus ometi peaaegu et üleöö ülipopulaarseks mänguriistaks. Elektrilaeng, mille olemasolu polnud teadmata ka Vana-Kreekas, muutus oma sädelevate efektide läbi millekski sellesarnaseks nii nagu 1970. aastatel laserikiir või 20. sajandi lõpul internet. Meelelahutustööstuse osaks. Louis XIV, see uudishimulik kuningas, kes oma uudishimu läbi kaotas suure osa Prantsusmaast, pani ritta 700 munka, käest kinni, ja ühendas need siis suure laenguga rikastatud Leideni purgiga üheks vooluringiks. Lõbu missugune. Nii et esimene vooluring oli tegelikult mungaring.

Ja 1752. aastal demonstreeriti Louis XIV õukonnas ameeriklase Benjamin Franklini katset, mis läbi ka Euroopa veendus lõplikult, et pikne on sama nähtus nagu Leideni purki kogutud elekter. Väik tuleb elektrist.

Elektripatarei avastati naljakalt ja juhuslikult. Itaallane Alessandro Volta pistis oma keele peale hõbemündi ja alla tsinkrattakese ning tundis hapukat maitset. Mõtles natuke, ja ehitas siis 1799. aastal kunstkeeltest samba, millest nüüdsed elektripatareid kuigi palju ei erine.

Kuid alles siis, kui sakslane Heinrich Hertz 1887. aastal oma laboris pooleks näksatud traadist riidepuu kahe osa vahele püüdis sädeme, mis lähtus Leideni purgist, oli elekter valmis vallutama maailma. Nüüd ei läinud enam palju aega, kui tulid telegraaf, traadita telegraaf, telefon ja mobiiltelefoni eellane. Esimesed autodki ehitati, sõitmaks elektrijõul. Bensiinimootor tuli alles hiljem.

Üksteist nügivad elektronid

Siis õpiti elektrit tegema elektrijaamades. Õieti ju muudetakse neis jaamades mingi muu energia – kas siis langeva vee, põleva söe, tuule või tuumade energia – elektri energiaks.

Ega ei olegi nii kaua aega tagasi, mil elekter polnud üleüldsegi veel tulnud. Kas suudame ette kujutada elu ilma elektrita?

Elektril on selline tore omadus, et seda saab edasi kanda õige pikkade vahemaade taha ja kaduma läheb vahepeal küll midagi, aga mitte väga palju. Sest elektrit kannavad edasi algsakesed elektronid, kel igaühel on üks ja kindel ja kõige väiksem elektrilaeng.

Kui me lülitame sisse oma raadio, siis – hakaku sellest kostma inimese laulu või lehma ammumist – on asja taga ikka elekter ja seda isegi kahel moel. Elekter, mis tuleb seinakontaktist, annab raadiotele energiast, et see saaks helisid tekitada. Ja elekter, mis tuleb õhu kaudu, annab raadiotele teada, kas ammuda, määgida või leelotada. See on ju ime, et ühe nupuvajutusega oleme me ühenduses nii kusagil kaugel oleva raadiojaamaga kui ka kusagil teises kauguses oleva elektrijaamaga.

Kuidas ometi elekter meieni jõuab? Raadiojaamast jõuab see õhu kaudu levivate lainetena, nii nagu heligi jõuab meieni lainetena. Me ei näe ei üht ega teist, kuid elektri lained on palju tihedamad kui heli lained. Kontakti aga jõuab elekter elektrijaamast traadi kaudu. Ja seda vahendavad needsamad tillukesed elektronid, millest jutt enne käis. Kuid nii küll ei ole nagu veega, et keerame kraani lahti ja vesi jookseb vanni ning kui me jääme tukkuma, siis saab ka alumine naaber meie veest rõõmsalt osa. Elektronid ei jookse kontaktist välja kusagile toanurka kuhja. Pigem on asi nõnda, et elektronid on üksteisega sidemes, vastastikusel mõjus alates elektrijaamast kuni meie raadioni välja. Ja kui me siis nuppu vajutame, nügivad nad üksteist takka, kuni selle nügimise energia meie raadiosse, selle valjuhääldisse ja meie kõrvadeni jõuab.

Leiutama! Leiut

Väike-Maarja Gümnaasiumi 2^b klassi õpilased

Unistuste pann

See pann sobib väga hästi neile, kes hakkavad kokkamist õppima. Tuled panni käepidemel ja panni keskel näitavad, millal on õige aeg midagi tegema hakata. Kui pruun tuli põlema läheb, on ta tulel soojenenud ning söögi võib peale panna. Oranz tuli näitab seda, et pann on jahtunud ning selle võib ära panna sinna, kus seda hoiustatakse.

Rohelise-punasekirju tuli näitab seda, kas pann on terve või ei. Kui põleb roheline tuli, on pann terve, kui aga põleb punane tuli, siis peab panni parandusse viima, sest muidu võib ta ohtlik olla ning koguni tulekahju tekitada. Punane tuli võib põleda ka siis, kui pann on puhastamata jäänud, sest mustal pannil võib toit kõrbema minna. Hoiustamiseks saab ka panni kolm väikest sanga ära võtta. Ning see pann on ka kuumakindel, sest kellele siis meeldiks ennast ära põletada! Mulle meeldiks sellise panniga süüa valmistada!

Triin Valdmaa Jõgevast

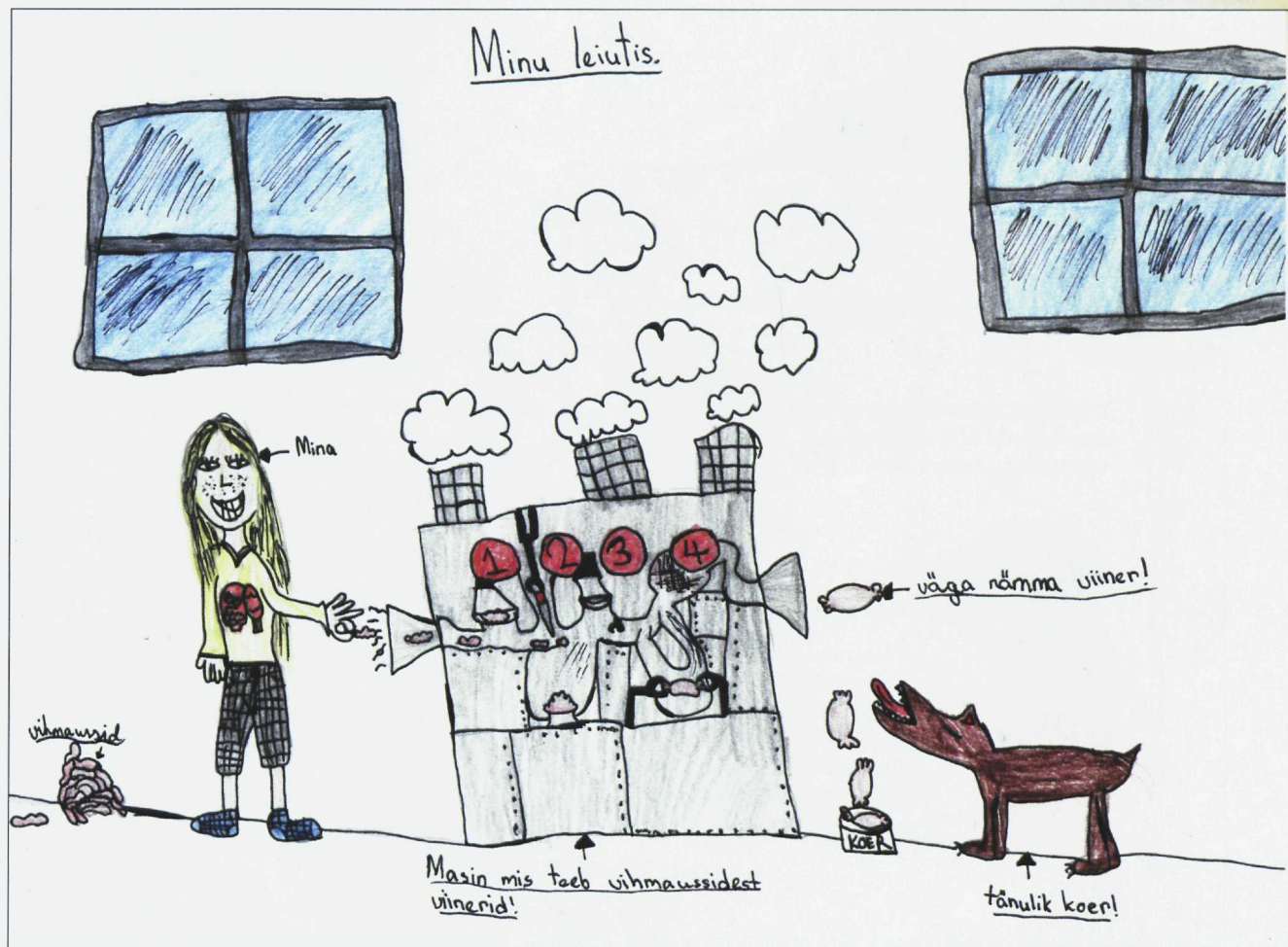
Kui ma oleksin leiutaja, siis ma leiutaksin endale sellise masina, millega saaksin sõita maa peal, vees ja õhus. Maa peal saaksin sellega kõiki põllutöid teha. Vees kasutaksin seda paadina, et kala püüda. Õhus kasutaksin lennukina, et ühest kohast teise sõita.

Robert Saage

Kui ma oleksin leiutaja, siis leiutaksin kaks asja. Kõigepealt leiutaksin ma uue koolipingi, mille alt käiksid sahtlid välja. See oleks väga pehme ja mugav. Seljatugi oleks kõrge ja pehme. Veel leiutaksin ma automaadi, millel on granaadiheitja peal. Neid ma teeksin hästi palju ja selle leiutise annaksin ma Eesti sõjaväele.

Madis Metsallik

ama! Leiutamata!

Pipi-Loitõ Kulla Laeva vallast

Kui ma oleksin leiutaja, siis ma leiutaksin nuku. See nukk oleks nii tark, et ta aitaks minul õppida. Veel aitaks ta mul koristada ja voodit õra teha. See nukk sõõks minu eest õra sellised sõõgid, mis minule ei meeldi. Veel oskaks ta ise jõtist teha. Üleõldse oleks ta minu kõige parem sõõber.

Ivike Mõõrsalu

Kui ma oleksin leiutaja, siis ma leiutaksin endale tiivad. Nende tiivadega lendaksin ma iga pãev kooli ja tagasi, siis ma ei peaks jalgsi koolis kãima. Nende tiivadega saaksin lennata nii kõõgele ja kaugemale kui ise tahan.

Margit Basmanova

Kui ma oleksin leiutaja, siis leiutaksin nuku. Tal oleks pruunid juuksed ja sinised silmad. Tal oleks punane kleit ja rohelist vãrvi sussid. Ta võõks rãakida kõõigest. Nãiteks kui ma kũsiks, mis ta lemmik vãrv on, siis ta vastaks, et see on punane. Veel võõks ta olla niimoodi programmeeritud, et iga õõhtul jãab ta kell 10 magama. Ta oleks nagu pãris inimene. Tal oleks kaasas sũnnitunnistus, lutt, sõõgikauss, lusikas ja kõõrvarõõgad. Ma arvan, et selline nukk oleks eriline sellepãrast, et ta on nagu pãris inimene. Ta on armas ja lahe.

Keneli Pohlak

Kui ma oleksin leiutaja, siis leiutaksin kuulipilduri, millel on 4M6163 ja kaks nelja auguga aatompõõmi laskjat. See kuulipildur oleks tãielikult kuulikindel. See oleks gigantosauruse suurune ja kaaluks 8000 kilogrammi.

Indrek Niinemets

#10
10.2009

Lembitu mõistatus

Politseinik märkas Potiste kooli bussijuht Urbanit ühesuunalisel teel vastassuunas liikumas.

Vaatamata sellele, et seadusesilm ei kartnud Urbanit ega olnud tal ka mõnd olulisemat väljakutset, ei peatanud ta bussijuhti, karistamisest rääkimata. Miks?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et kuna Lembit ja Leiger tegid hommikujooksu samal ajal, alustades aga teine teisest metsa äärest, oleksid nad pidanud poole tunni sees kohtuma. Kuna seda aga ei juhtunud, sai Lembit kindlalt väita, et Leiger ei olnud selle ajaga metsarajal temast pikemat vahemaad läbinud.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.MaagilineMaailm.net

Mõistatuse legi Ande

Barbie uueks vaimustuseks on kolm

- a) Karu
- b) Kellameest
- c) Musketäri

Eesti jämedaim õunapuu kasvab

- a) Viljandimaal
- b) Saaremaal
- c) Soomaal

Suur-kirjurähni emal on punane

- a) Saba
- b) Sabaalune
- c) Rinnaesine

Elektripatarei esivanema ehitas

- a) Benjamin Franklin
- b) Alessandro Volta
- c) Ivan Polzunov

Kõige rohkem porgandeid kasvatatakse

- a) Hiinas
- b) Hollandis
- c) USA-s

Kolmas illustratsioonitriennaal kannab nime

- a) Pildi ilu
- b) Pildi võim
- c) Pildi jõud

Lätimaa pealinnas Riias asub Eesti

- a) Algkool
- b) Põhikool
- c) Keskkool

Helen Doron on inglise

- a) Ajaloolane
- b) Keeleteadlane
- c) Geoloog

■ Vastused leiad, kui loed tähelepanelikult sedasama ajakirjanumbrit. Nende vahel, kes saavad õiged vastused toimetusse enne 5. detsembrit, loosime välja auhinnaraamatuid!

Isa uurib Juku koolitunnistust ja teatab vihasealt: „Su veerandihinded, pois, on nii kehvad, et lausa nõuavad korralikku keretäit!“

„Õige, paps!“ kiidab Juku kaasa. „Ma juba uurisin õpetaja koduse aadressi välja!“

Juku on raamatupoes ja küsib müüjalt: „Kas teil on müügil raamat „Kuidas palgaga toime tulla?“ Tahaksin selle isadepäevaks oma papale kinkida.“

„Kahjuks on see raamat juba läbi müüdud,“ vangutab müüja pead. „Aga meil on siin teisigi võlutrikkide õpikuid...“

**

„Miks sa töövihikusse oma isa foto oled kleepinud?“

„Õpetaja, aga te ise ütlesite eile, et tahaksite näha seda kõlupead, kes mu kodused ülesanded valmis teeb!“

**

„Ma pole su kodukirjandis ainsatki viga!“ imestab õpetaja. „Ütle, Juku, kes su isal seekord kirjutada aitas?“

**

„Milased, kas kellegi kodus enne söömahakkamist ka söögipalvet peetakse?“ küsib õpetaja.

„Minu isa eile pidas!“ teatab Juku.

„Ja kas sina oskad korrata, mida ta lausus?“

„Miks ei oska!“ kiidab Juku. Ta lausus: „Issand jumal, kas see siin on kellegi kotlet!““

„Juku, kas teie perel on kavas isadepäevaks isale ka midagi kinkida?“ küsib õpetaja.

„Jah, me kingime talle kiiktooli!“ hoopleb Juku.

„Miks just kiiktooli?“

„Sellepärast, et arst käskis tal rohkem liikuda!“

„Kuule, Juku,“ lausub isa pahaselt, „eile õhtul jätsin ma kõõgilauale sajakroonilise ja täna on seal selle asemel kahekümnevieline! Millega sa seda seletaksid?“

„Eks tegu ole vist selle kurikuulsa inflatsiooniga, millest raadios räägitakse,“ arwab Juku.

„Mida sa, Juku, kavatsed teha, kui oled saanud sama suureks kui mina?“ küsib õpetaja.

„Ma arvan, et siis tuleb mul hakata kaalujälgijaks!“ teatab Juku.

„Juku, kas sul pole häbi nii mustade kätega klaveritundi tulla?“ pahandab muusikaõpetaja.

„Aga õpetaja, mul oli täna plaanis mängida ainult mustadel klahvidel!“ õigustab Juku ennast.

„Juku, palun ütle meile Lydia Koidula sünni- ja surma-aasta!“ küsib õpetaja.

„Kust mina seda tean!“ kehitab Juku õlgu.

„Aga sul on ju kirjandusõpik laual lahti! Vaata ise, seal on Koidula pildi all kirjas: 1843 – 1886.“

„Ah soo!“ imestab Juku. „Ja mina arvasin, et see on ta isikukood!“

„Inimkond on teinud leitudise, mille abil inimesed suudavad lennata. Juku, kas sina tead, kuidas seda avastust nimetatakse?“

Juku: „Tean küll, õpetaja: see on dünamiit!“

„Kuule, Juku, kas ma sulle vähe olen rääkinud, et pole mõtet liiga vara tüdrukutega käima hakata?“ küsib isa pahaselt.

„Ma tean seda, paps, väga hästi!“ laiuab Juku käsi. „Usu mind: ma ei lähe ühegi plikaga kohtama enne kella kaheksat õhtul!“

„Juku, kas sina oskad öelda, miks lendavad kured talveks Aafrikasse?“

„Seepärast, et aafriklased tahavad ka lapsi saada!“

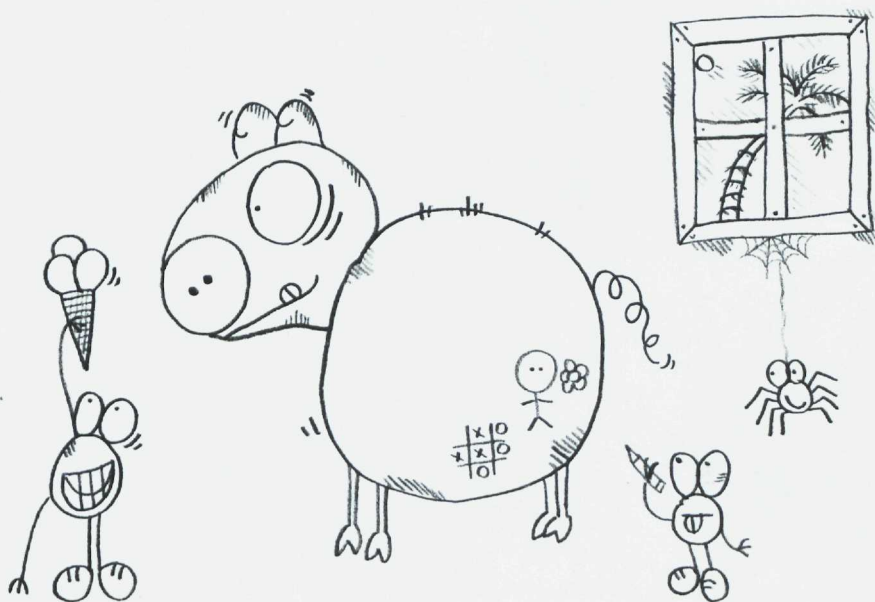
Ajalootunnis kutsub õpetaja Juku vastama: „Niisiis, Juku, mida sa räägid meile Peeter Esimesest?“

„Kadunukesest, õpetaja, tuleb rääkida ikka ainult head!“

„Juku, palun räägi meile, mille poolest presidendid erinevad kuningatest!“ ütleb ajaloo õpetaja.

„Kuningad peavad olema oma isa pojad, aga presidendid ei pruugi olla!“ teab Juku.

Keelt õppida pole kunagi liiga vara

Inglise keele õppimiseks pole vaja kolmanda klassini oodata, sest seda on võimalik õppida võõrkeelena kolmandast elukuust alates. Lugesid täiesti õigesti – kolmandast elukuust alates. Eesti lastel on võimalus õppida inglise keelt Helen Doroni meetodika alusel Viimsi ja Kristiine *Helen Doron Early English* Huvikoolis. Kursused jagunevad vastavalt vanusele alates esimesest eluaastast kuni 14 eluaastani.

Kes on Helen Doron?

Helen Doron on inglise keeleteadlane. Paralleelselt väikelaste õpetamisega töötas ta 1985. aastal välja unikaalse inglise keele õppemetoodika lastele, kelle jaoks inglise keel on võõrkeel. Täna õpitakse Helen Doroni meetodika abil enam kui kolmekümnes riigis Euroopas, Aasias, Lõuna-Ameerikas ja Aafrikas. Maailmas tegutseb üle 500 *Helen Doron Early English* huvikooli, mille õpetajad on läbinud spetsiaalse koolituse.

Helen Doroni meetodika võlu seisneb lapsekeskel lähendamisel. Kuulamise, pideva kordamise ja positiivse juhendamise abil omandavad lapsed võõrkeele loomulikul viisil. Teadusuuringud on näidanud, et esimesed seitse eluaastat on otsustava tähtsusega nii emakeele kui ka võõrkeele omandamisel. Väikelapse eas õpitu talletub emakeelega samasse ajuregiooni, vanemas

ajuregiooni, vanemas

eas õpitu aga erinevasse ajuregiooni, mis tähendab võõrkeeles suhtlemisel pidevat ajuregioonide ümberlülitumist. Helen Doroni meetodika käigus ei tõlgita ega õpita pähe uusi sõnu, vaid kogetakse neid erinevatel tasanditel kõigi meeltega nagu emakeele omandamisel.

Mida varem, seda parem!

Et võõrkeele õppimine mõjutab positiivselt kogu intellektuaalset arengut, selles võisime veenduda *Helen Doron Early English* Kristiine Huvikooli küllastades.

Kristiine linnaosas, Kännu tänav 35, on aia sees väike hubane maja valgusküllaste klassiruumide, põnevate õppematerjalide ja toredate õpetajatega. Keeletunnid toimuvad kord nädalas. Igas grupis on kuni kaheksa last. Lapsevanemadki on tundidesse oodatud.

Kui Hea Laps tundi jõudis, siis olid poisid ja tüdrukud hoos mälumänguga. Keegi ei istunud õpetaja range pilgu all krampelikult koolipingis ega närinud närviliselt pastakaotsa. *Helen Doron Early English* koolis pole valesid vastuseid, sest õigete vastusteni jõutakse õpetaja abiga niikuinii. Teadmised tulevad läbi mängu, tantsu, laulmise, kuulamise ja mõistatamise. Nelikümmend viis minutit möödus märkamatu. Kõigil lastel olid tunnis kaasas värvilised Helen Doroni logoga ranitsad. Igal kursuse jaoks on oma ranits koos vajalike õppematerjalidega, juturaamatu, töövihikute ja CD-plaatidega. Kuigi tunnid toimuvad kord nädalas, ei tähenda ülejäänud aeg kodus laisklemist. Kodus toimub pidev keeleõpe. CD-plaate tuleks kuulata paar korda päevas, nii saab kergesti selgeks häälduse ja sõnad jäävad iseenesest meelde.

Early Englishi õpilastele on loodud virtuaalne Kängu Klubi: www.kangi-club.com, kus võib õppida inglise keelt läbi mänguliste harjutuste.

Õppeaastas on kokku 40 tundi, mis kestavad septembrist juunini. Kursuse lõpetanu võib minna edasi järgmisele kursusele. Järjepidevalt on võimalik osaleda kümnel kursusel. Esimesed kursused on suulised, grammatikat hakatakse õppima viiendal kursusel.

Kõige vanema kursuse õpilased, 10 – 14 aastased, oskavad inglise keelt juba väga hästi.

Õppetöö huvikoolis algab septembrist. Kui gruppides on veel vabu kohti, siis saab alati juurde tulla. Sellist asja, et ei saa hakkama, ei ole, sest keelt õppida pole kunagi hilja. Ka need, kel on päris koolis inglise keelega raskusi, võivad huvikooli proovima tulla. Kui sul on huvi või soovib tundi tulla sinu noorem vend või õde, siis koolide aadressid ja kontakttelefonid saad aadressilt www.helendoron.ee Enne otsustamist on võimalik Kristiine ja Viimsi Huvikooli tundidesse tasuta osalema tulla.

Ajakiri Hea Laps tänab HDEE Kristiine Huvikooli juhatajat Kati Grünerit ning õpetajaid Gabriele ja Liisi.

■ Lembit jookseb marti

Nii kaua, kui Lembit mäletas, oli ta igal aastal marti jooksnud. Vahel ka kadrit, kuigi ega ta end seeliku ja muude tüdrukute riietega just eriti hästi tundnud. Ei saa küll öelda, et vanaisa vana karvane kasukas ja läkiläki just palju mugavamad oleksid olnud, aga igatahes marti meeldis Lempisile rohkem joosta.

Sel aastal mõtles Lembit pikalt, kas ajada kasukas selga või mitte – ta käis juba viiendas klassis ega olnud enam tita –, aga kujutlus eelootavast kommissaagist otsustas kõik. Lisaks oli mardisandi mängimine poisi jaoks hea võimalus oma mustkunstioskusi demonstreerida. Lauluhääl tal eriti polnud, ent midagi pidi ju kommi saamiseks tegema. Pealegi meeldis Lembitule mustkunst laulmisest rohkem.

Nii ajaski Lempis mardilauapäeval kasuka selga ning asus koos klassivendadega ükselt uksele käima. Pea kõik klassi poisid olid kohal: nohune Lörbert, isukas Kardo, spordipoiss Leiger, kaksikud Eldor-Ado ja Pärtel-Mürkel ning isegi Peerend. Kardo oli esimesena platsis ning tema oli oma kommikoti juba kodus pooleldi täitnud. „Noh, et äkki läheb tee peal kõht tühjaks,“ selgitas ta kaaslastele.

Poistekamp liikus kodust kodusse ning kommikotid täitusid hämmastava kiirusega. Oli suur õnn, et Lembit mustkunstrikke tegi, kuna klassivendadest oli lauluhääl vaid Eldor-Ado ja Pärtel-Mürkelil – nemad oskasid aga ainult väga kõrge häälega laulda. Lörberti musikaalsus väljendus võimes ninaga heliredelit luristada, aga „see ei olnud kombekohane,“ nagu ütlesid õpetajad ja teised vanemad inimesed.

Õhtu oli juba üsna hiline ja poiste kommikotid pungis, kui jõuti oma teekonna viimase sihtpunktini. Lembitu jaoks oli see eriti oluline, kuna laulma hakati Cassandra ukse taga. Cassandra oli aga klassi kõige toredam tüdruk – vähemalt Lempis arvas nii.

Laulujorin ei jõudnudki korralikult kõlama hakata, kui tüdruk juba naeratades ukse avas. Poistekamp valgus tuppa ning kui Leigeri jõudemonstratsioon ja kaksikute heledal häälel lauldud

„Kikilips“ said ette kantud, astus ette Lembit.

„Mardipäev on natuke maagiline püha ka,“ ütles ta, „sest seda on seostatud hingedeaja lõpuga. Ma võin väikese katsega kontrollida, kas ka teie kodus häid hingi ringi hõljub. Kas tahate näha?“

Nii pererahvas kui ka mardisandid loomulikult tahtsid.

„Katse on väga lihtne,“ selgitas Lembit. „Selleks lähen ma praegu uksest välja ja teie peate samal ajal valima siit toast ühe eseme. Ükskõik millise. Tagasi tulles üritan heade vaimude abiga selle eseme ära arvata. Kas olete valmis?“

Kõik noogutasid õhinal ja Lembit astus uksest välja. Toasolijad vaatasid veidi ringi ja otsustasid siis üheskoos, et laual olev lillevaas on üsna hea valik.

Kassandra kutsus Lembitu tagasi tuppa ja poiss jätkas katse kirjeldamist: „Hinged ei ole võimelised oma läbipaistvate kätega teie valitud esemele osutama, küll aga oskavad nad öelda, kas keegi valetab või räägib tõtt. Cassandra, kas sa aitaksid mind? Palun näita toas järjest erinevatele esemetele ja ütle igaühe peale näidates: „Me valisime selle!“ – ükskõik, kas see on tõsi või vale. Ära proovi mind oma hääletooni või käitumisega kuidagi aidata, ütle seda täiesti tavaliselt. Kas sobib?“

„Jah,“ noogutas Cassandra ning osutas laes rippuvale lambile: „Me valisime selle.“

Lembit sulges hetkeks silmad, keskendus, kuulatas ja raputas siis pead: „Ei, seda te ei valinud.“

Tüdruk jätkas, osutades erinevatele esemetele, ent poiss pidi iga kord pead raputama.

Lõpuks jõudis järg lillevaasini. „Me valisime selle,“ lausub Cassandra.

Lembit pigistas hetkeks silmad kinni, et avas need äkitselt, naeratas ja lausub: „Jah, õige.“

„Tundub, et meie majas hõljuvad tõesti head hinged,“ naeratas Cassandra ema, poiste niigi pungil kommikotte maiustustega üle külvates.

■ Kuidas Lembit seda tegi?

Selle triki oli Lembit eelnevalt Kassandraga kokku leppinud. Nimelt osutas Cassandra küll suvalistele esemetele, aga pidas hoolikalt silmas nende värvi. Nad olid Lempisiga eelnevalt kokku leppinud, et kui Cassandra osutab ühel hetkel mõnele mustale esemele, siis järgmine asi, millele ta näitab, ongi õige.

Nii ütleski Cassandra enne vaasile osutamist musta telekapuldi kohta: „Me valisime selle.“ Lembit teadis, et see on küll vale, ent järgmine ese on õige.

Loomulikult võib kokku leppida ükskõik millises värvis, musta värvi asju on aga pea igas toas.

Esemed, mille hulgast valik tehakse, ei pea tingimata mööda tuba laiali olema. Näiteks võib mingi hulga esemeid lauale panna ja lasta nende seast valik teha. Hea oleks aga, kui musta (või muud valitud) värvi esemeid oleks vähemalt kaks – kui pealtvaatajad otsustavad neist ühe välja valida, siis tuleb trikk teise abil ikka välja.

Lembit oleks võinud kasutada abilisena ka mõnda mardisantidest, kellega koos ukse taha tuld, aga siis oleks hakatud kohe kokkumängu kahtlustama. Kassandrat ei osanud aga keegi Lempisi kaasosaliseks pidada.

Kirjutame Edgar Valteri maali ainetel

Septembrinumbris kuulutasime välja kirjandusvõistluse, millele saabus hulganisti toredaid jutte ja luuletusi. Postril olnud Edgar Valteri maal kannab nime „Õrnalt kurb“ ja kuulub praegu Hans Lindebergi kunstikogusse. Siin on aga väike valik meie andekate lugejate loomingust – iga lugu isemoodi!

Willy ehk vesi

Hommikul, kui maapind oli udune ja kaste maa peal, sammus üks väike tüdruk kooli poole. Tüdruku nimi oli Willy. Willyl oli seljas helesinine litritega kleit ja jalas imearmsad sinised kingakesed. Kui Willy kooli jõudis, tuli talle vastu Antony, kes oli tüdruku parim sõber.

Antony küsis: „Willy, sa nii ehmunud näoga. Mis juhtus?“

Willy vaikis ja kõndis edasi, kuid Antony jooksis talle järele.

Tüdruk peatus ning ütles: „Antony, minuga juhtus midagi väga hirmsat. Kui ma täna hommikul ärkasin, olid mul tiivad ning mu hoovis oli valge hobune. Kas sa ei näinud?“

„Nägin küll, aga arvasin, et sulle meeldivad hobused ja ema ostis ta sulle. Või kuidas?“

„Ta ei ostanud mulle hobust, ma tõin ta ise oma unest hoovi.“

„Imelik!“ vastas Antony

Algas kehalise kasvatusetund. Klass pidi ujuma basseinis 20 ringi edasi-tagasi. Kõik teadsid, et Willy kardab vett, kuid seekord võttis ta end kokku.

Kõik imestasid: „Kuidas see võimalik on? Willy ja vees!“

Kui Willy vett puudutas, oli kohe kõik vesi basseinist kadunud. Vesi oli imekombel laes. Kõik imestasid, kuid Willy põgenes klassituppa.

Antony tuli tema juurde ja küsis: „Willy, mis see oli, mida sa tegid?“

„Ei midagi! Ma ainult puudutasin vett ja kõik,“ vastas Willy. Tüdruk vaatas poisi poole ja küsis:

„Mis sa vahid?“

„Ei midagi sul on lihtsalt väga ilusad silmad ja... ja... Sul on tiivad!“

„Mida?“

„Vabanda, aga vaata: sul on tiivad.“

Ning nii see oligi – Willyl olid tiivad.

Tüdruk sai aru, et tal on erilised võimed. Laua peal oli veeklaas. Antony lausis: „Proovi!“

Tüdruk ütles: „Olgu, ma proovin seda vett klaasist välja ajada!“

„Proovi aga!“ vastas poiss põnevil häälega. Willy puudutas vett ja see oligi kadunud. Vesi oli laes. Antony minestas. Willy suunas vee Antonyle näkku ja see mõjus, poiss tõusis jalule, ta ei öelnud midagi muud kui: „Võimas!“

Hommikul ärkas tüdruk nagu tavaliselt. Pesema, sööma ja kooli, kuid nüüd mitte jala, vaid hobusel. Koolis imestasid kõik, mis ajast Willyl hobune on!

Algas kehalise kasvatusetund ja nad mängisid vees pallikulli. Terve klass vaatas Willyle otsa. Tüdruk arvas, et ei ole hea mõte minna vette, sest ta aimas ette, mis juhtub. Antony hüüdis talle: „Tule, Willy, ära karda!“

„Ma ei karda! Lihtsalt vesi ei meeldi mulle ja kõik!“

„Okei.“

Willy läks riietusruumi, kuid kui ta tagasi tuli, ei olnud Antonyt vees. Willy hakkas muretsema. Ta läks riietusruumi tagasi, võttis klaasi vett ning jõi ära. Nii sai ta endale tiivad. Ta lendas basseini kohale, kuid ei näinud Antonyt kuski. Siis lendas ta teise basseini juurde ja vaatas sealt. Ta märkas mingit musta laiku ning lendas lähemale. Seal oligi Antony – basseini põhjas. Tüdruk võttis end kokku ja sukeldus Antonyle järele. Kui Antony oli veest väljas, viis ta poisi riietusruumi, jättis ta sinna pikali ja läks ise õpetajat kutsuma. Kui õpetaja saabus, tegi ta poisile kunstlikku hingamist. Antony toibus. Willy pani ta riidesse ning nad jalutasid koolimajast välja.

Tüdruk aitas Antony hobuse selga ja nad ratsutasid kodu poole. Tee peal küsis Antony Willylt:

„Kuidas sa suutsid mind päästa?“

„Ma sain aru, et kui sõber on ohus, tuleb olla oma hirmudest üle ning nii ma siis sukeldusingi sulle järele.“

„Olgu, ma tänan sind, Willy.“

„Suur aitäh sulle, Anty!“ andis Willy poisile põse peale musi. Antony punastas.

Antony kodu juurde jõudes tuli poiss hobuselt maha ning jooksis tuppa. Willy hüüdis:

„Saa siis terveks!“

„Olgu, homme näeme!“

Willy ratsutas koju.

Ema küsis tüdruku käest: „Noh, kuidas koolis läks? Ma kuulsin õnnetusest.“

„Kes ütles?“

„Õpetaja helistas mulle.“

„Aa, olgu. Tead, ema, ma tegin Antonyle musi!“

„Ah soo. Olgu, Willy, mine nüüd magama, muidu sa ei saagi homme Antonyle musi teha!“

„Ema?!“

„Olgu, ära tee siis, aga magama pead sa ikka minema.“

„Head ööd, ema!“

Willy läks oma tuppa, pani öösärgi selga ja jäi magama.

Karin Korobeinikov Padise Põhikooli 6. klassist

Üksik hobune

Elas kord väike ratsu, ta kappas päevade viisi talu heinamaal. See talu oli vägagi suur, seal elasid linnud, sead, lehmad ja kitsed. Paraku päikeseloojangu ajal ründasid talu hundid. Hundid ajasid kõik loomad metsa. Hobune kappas kõige kaugemale, kus ta kohtas armast tüdrukut. Nad ratsutasid päikeseloojangusse, kuid päikeseloojangust sai hoopis sini-valge virmaliste maa. See tüdruk oli pärit muinasjutust, ta oskas võluda ja mõistis ka loomade keelt. Hobune kurtis tüdrukule oma kurba saatust ja tüdruk tahtis teda aidata. Muinasjututüdruk andis hobusele võlujõudu ja nad ratsutasid palju päevi ja jõudsidki hobuse kodu juurde. Koos kihutasid nad majast välja kurjad hundid, kes ennast seal juba peremehena tundsid.

Kõik teised loomad tulid ka koju tagasi ja elavad siiaamaani õnnelikult. Muinasjututüdruk käib neil aeg-ajalt külas ja teeb neile väikesi üllatusi.

Georg-Erik Rüüt
Türi Gümnaasiumi 3.c klassist

Valge hobune

Minule meeldivad valged hobused, sest nad on nagu kuninga-hobused. Kui ma saaksin endale sellise hobuse, oleksin väga õnnelik.

Tahaksin suurena endale talu. Seal ehitaksin talle ilusa talli, söödaksin teda ja hoolitseksin hästi oma hobuse eest. Ma annaksin talle värsket lõhnavat heina, silitaksin ja kammiksin teda iga päev. Ma õpetaksin teda igasuguseid käsklusi täitma. Kui ma ütleksin näiteks: lama, siis ta lamaks ja teeks igasuguseid muid asju. Ma arvan, et minu valge hobune oleks väga tark.

Ma olen tegelikult ka valge hobusega sõitnud. Valgel hobusel on eriti ilus saba. Kui ta sellega vehib, on väga uhke vaadata.

Minu talus võiks olla hästi palju valgeid hobuseid, väikesi ja suuri.

Raiko Kreegimaa
Kehra Gümnaasiumi 4. b klassist

Jalutuskäik Marjametsas

Oli külm kuuvalge öö, kui unehaldjas võttis nõuks minna jalutuskäigule läbi Marjametsa. Pehme sammal kõditas õrnalt pisikesi paljaid jalgu, puuoksad puudutasid saledaid valgeid käsivarsi ja pikad lumekarva juuksed varjasid kõige siidisemat nägu terves uneriigis.

Haldjakesel polnud õrna aimugi, kuhu tema vaiksed pehmed sammud suundusid. Ta lihtsalt astus ja astus ja astus. Puud kahistasid oma kõige valgemaid lehti kõige kõrgemates latvades terves uneriigis. Öölinnud plaksutasid kõige kohevamaid ja valgemaid tiibu terves uneriigis. Ning kusagilt kaugelt kostus lainete kõige tasasemat laksumist terves uneriigis.

Korraga tundis unehaldjas ennast ääretult uniselt. Kui ta oli tükk aega magusat und näinud seal sambla ja marjade keskel, tundis ta kergelt tonksatust jala pihta.

Muidugi teadis ta, et see oli kõige valgema, kõige särava-ma, kõige siidisema ja kõige pehmema lakaga hobune terves uneriigis, kes tuli teda koju tagasi viima.

Pille-Riin Kulla Inglismaalt

Kuidas hobune lendama õppis

Oli kord hobune, kellel olid hästi suured kõrvad. Ta unistas, et äkki saaks temagi tänu erakordsetele kõrvadele lendata. Hobune vaatas iga päev, kuidas linnud üle taevalendasid. Ta hakkas lendamiseks ettevalmistusi tegema. Naabermaja lapsed kilkasid oma koduõues. Hobune läks vaatama, miks neil seal nõnda lõbus on. Aias oli batuut,

millel lapsed rõõmuhüüete saatel hüppevõistlust korraldasid. Hobul tuli suurepärase mõtte ka endale batuut muretseda. Kohe seadis ta end galopisammul poodi ja ostiski endale batuudi. Ta pani batuudi kokku ning hakkas laste kombel sellel hüppama. Tihti hirnatas suksu suurest õnnest, et suudabki kõrgeid hüppeid sooritada. Ka kõrvad andsid hüppele hoogu. Nii hüppas ta mitu aastat järjest ja lõpuks õppiski lendamise ära. Hobune lendas taevas ringi vahel isegi koos lindudega. Talle meeldis lendata läbi linnuparvede. Ta unistus oli täitunud!

See suurte kõrvadega hobune lendab ilmas ringi veel siiaamaani, kuid ainult vähestel õnnestub teda näha.

Helina Haljas
Jõgeva Ühisgümnaasiumi 4. b klassist

Alice ja Malice

Oli kord üks tüdruk Alice, tal oli kaasas hobu Malice. Nad läksid maailmaringile, ja istusid maailmapingile.

Koos nad õunu söid, ja peale lehti tõid. Läksid koos edasi, hobu hüüdis: „Hedasi!“

Alice´il jalas püksid, Malice´il peal traksid. Nüüd läksid edasi, hobu jälle hüüdis: „Hedasi!“

Koos nad läksid lendama ja linna peale kondama. Ka muidugi läksid poodi, ja nõnda lõpetan loogi. Aga nüüd hüüdis hobu: „Kokkadi-lõpp!“

Tuuli Vaher
Adavere Põhikooli 4. klassist

Kauneid raamatupilte kümnest riigist!

(Tallinna III rahvusvaheline illustratsioonitriennaal (TIT) 2009)

Sigute Ach, Leedu

Varja Alyai, Venemaa

Anita Paegle, Läti

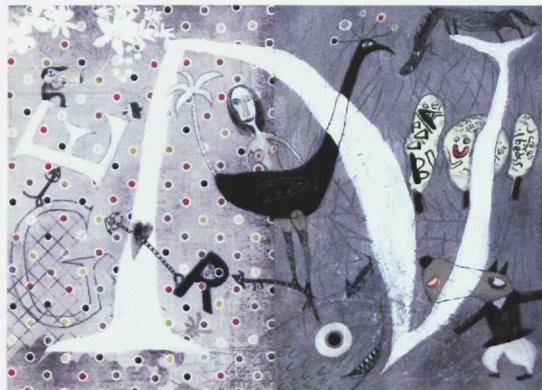

Gry Mousund, Norra

3. novembril avatakse **Eesti Rahvusraamatukogus** juba kolmas Tallinna illustratsioonitriennaal „Pildi jõud“.

Tegemist on rahvusvahelise raamatukunstinäitusega, kus Rahvusraamatukogu seintele on jõudnud 65 kunstniku originaalillustratsioonid kümnest Lääne-mereäärsest riigist (Eesti, Läti, Leedu, Soome, Rootsi, Norra, Taani, Saksamaa, Venemaa ja Poola). Kõigist neist riikidest on välja valitud ja osalema kutsutud parimad illustraatorid, kes on tuntud ja tunnustatud oma kodumaal ja kelle töid oodatakse ja hinnatakse ka rahvusvahelistel näitustel. Muidugi on kõigis riikides andekaid ja toredaid kunstnikke palju rohkem, kui sellel näitusel näha saab, aga eks nende tööd jõua tulevastele triennaalidele.

Kokku on näitusel üle 300 illustratsiooni, lisaks veel vitriinides eksponeeritud raamatud. Näitus on väga mahukas ja võib-olla ei jaksagi seda kõike ühekorraga üle vaadata. Et aga triennaal on avatud novembrikuu lõpuni, siis saab näitust külastada ju korduvalt. Ehk ongi kõige õigem vaadata kõigepealt üle peanäituseaal ja fuajee, et siis järgmisel korral seada sammud 6. korrusele, kus pilte on võimalik vaadata nii näitusesaalis kui ka galeriis. Kuna üheaegselt on võimalik näha nii paljude omanäoliste kunstnike töid, siis leiab iga näitusekülastaja, olgu ta siis sülelaps või vanavanaema, endale oma lemmikud. Ja originaalillustratsioone ning trükitud pilte raamatus omavahel võrrelda ei anna, olgu trükikvaliteet nii suurepärase kui tahes! Seepärast soovitan kõigil, kel vähegi huvi, näitusega tutvuma minna.

Lilian Broegger

Lisaks Eesti Rahvusraamatukogus eksponeeritavale põhinäitusele on novembrikuus võimalik vaadata ka kahte triennaaliga seotud väiksemat väljapanekut. Kõigepealt muidugi eelmise triennaali peapreemia võitnud **Taani kunstniku Lilian Broeggeri mahukas isiknäitus Eesti Lastekirjanduse Keskuse Illustratsioonigaleriis (Pikk tänav 73)**. Kes pole selles majas varem käinud, minge kindlasti! Maja on ilus ja huvitav alumisest korrusest pööninguni välja ning tihedalt kunsti täis. Lisaks Taani kunstniku töödele kõige suuremas galeriis on võimalik vaadata Trepigaleriis väikest valikut mitmete Eesti illustraatorite töedest, pluss Edgar Valteri pildid temanimelises galeriis.

Hannu Taina, „Härra kuningas“ (Kuldse Öuna laureaati)

Ja seegi pole veel kõik! **Soome instituudi ruumides** (Harju tänav 1) on võimalik vaadata nimeka Soome illustraatori **Hannu Taina isiknäitust**. Hannu on tuntud ja armastatud kunstnik, kelle töid on pärjatud Bratislavas Kuldse Öunaga ja kelle looming võiks ka kõigile teile meeltemööda olla. Näitusele pääsemiseks tuleb anda uksekella, aga ärge häbenege! Soome instituudis on külalishalke rahvas.

Eesti on väike riik ja ükski linn ega küla ei asu Tallinnast liialt kaugel. Seepärast soovitan kõigil Eesti lastel ja suurtel, kel selleks vähegi võimalust ja huvi, võtta üks päev vabaks ja sõita Tallinna näitusi vaatama. Nii suurt hulka suurepäraseid originaalillustratsioone lasteraamatutele nii nimekatelt kunstnikelt näeb siin järgmisel korral alles aastal 2012.

Tere, lind!

Suur-kirjurähn

„Rähn on lindude puusepp.

Neid on mitu venda, kõik peavad sedasama ametit,“ arvas rähnidest **Carl Robert Jakobson** ligi poolteist sajandit tagasi. Ja tööpoolest on vennad rähnid puusepa ametit pidanud aastasadu. Eesti üheksast vennast on kõige tuntum ja arvukam kireva sulestikuga suur-kirjurähn.

Pärast loomade loomist võtnud Vanataat nende värvimise käsile, värvides igaüht nii, kuidas keegi soovinud või kuidas kellelegi sobinud. Töö lõpetuse järele pesnud Vanataat pintsliga ja tahtnud loputusvett maha valada, kui sulemaalingut soovides veel üks värvimata lind sinna lennanud. Vanataat valanud loputusvee linnule selga. Nii saanud rähn õieti kirjaks.

Tegelikult tõmbavad rähnid endale inimeste tähelepanu mitmeti – ühelt poolt kireva väljanägemisega, teisalt omanäolise käitumisega. Rohkem ju lindude hulgas puuseppi pole, trummareid samuti mitte. Rähnid aga annavad endast kevadperioodil märku just kaugele kostvate trummeldustega vastu kuiva oksa või puutüve, sageli vastu elektriposti plekk-katust. Isarähni trummeldamise eesmärk on endast teada anda liigikaaslastele – emaseid ligi meelitada ja isaseid eemale

peletada. Kõrvad on aga kõigil peas ja nii jõuabki edastatav informatsioon märksa laiemale publikuni.

Suur-kirjurähniga on küllap igaühel oma kogemused. Enamasti kindlasti positiivsed, kuid küllap mõnel ka nõrdimapanevad. Kedagi on kindlasti ehmatanud kevadises varahommikus vaikuses äkitselt kostuv plekipõrin, mõni on kirunud pesakastide lõhkumise pärast, metsameestele pakub suur-kirjurähn konkurentsi männi- või kuuseseemlates.

Suur-kirjurähni arvukust hinnatakse samale tasemele kuldnoka omaga. Ka kuldnokka teab igaüks – kevadel imetleb, suvel kirub marjasaagi tarbimise konkurentsi tõttu. Suur-kirjurähn kutsubki inimestes erinevaid emotsioone esile eelkõige oma toitumise mitmekesisuse tõttu, mis samas aitab tal ellu jääda kõige erinevates tingimustes. Suveperioodil on see rähn põhiliselt lihatoimeline, otsides toitu – põhiliselt puiduüraskite vastseid ja valmikuid – puutüvedelt. Tüved vaadatakse üle põhjalikult. Tavaliselt laskub lind tüvele puu jalamil ning hakkab spiraale tehes ülespoole liikuma kuni päris kõrgele välja.

Kui rähn avastab koore all elavaid putukaid, lõhub ta koore või teeb sellesse lehterja augu ning saab pika kleepuva keele

Tegelikult tõmbavad rähnid endale inimeste tähelepanu mitmeti – ühelt poolt kireva väljanägemisega, teisalt omanäolise käitumisega.

abil suupärase kätte. Suure isuga pistab suur-kirjurähn ka sipelgaid ning – mis inimesi jahmatama paneb – teiste lindude poegi. Selleks ta sageli pesakastide lennuavasid suurendabki, et sealtkaudu maitsvaid linnupoegi kätte saada. Agaramad linnusõbrad paigaldavad rähni tõrjeks pesakastidele nn turvauksi – plekist või tugevast kummist plaate lennuava ümber, mida rähni nokk purustada ei suuda.

Talvepoolaastal on suur-kirjurähn teadagi käbide kallal. Põhiliseks toiduks meie tingimustes on kuuse- ja männi-seemned. Nende kättesaamiseks murrab ta puuladvast käbi ning pistab selle kusagile tüveprakku, kus siis töötleb võimalikult seemnevabaks. Järgmise käbiga tulles viskab ta lüditud käbi samasse maha ning pistab prakku uue. Selliste rähni sepikodade alla koguneb sageli tuhandeid tühjendatud käbikesti. Jõuab ju lind päevas töödelda kuni sada käbi. Sepikodasid võib aga ühel rähnil olla mitukümmend.

Pähklirikastes piirkondades kasutab suur-kirjurähn samasuguseid sepikodasid pähklite purustamiseks ning ka linnupoegadega maiustades torkab ta saagi kusagile tüveprakku. Sattudes lindude toidulauale, ei suuda suur-kirjurähn oma talvisele taimetoitlusele truuks jääda ning pistab searasva või pekki suure isuga. Kindlasti maiustab ta ka päevalilleseemnetega, neist ei suuda ta suvelgi ära öelda. Sama suupärased on talle muidugi ka arahhised ja rasvapallid.

Prantslaste andmetel sööb suur-kirjurähn ka mett. Panin selle teadmisega ühel talvel priske meetüki toidulauale, paraku polnud kohalikud rähnid selle prantslaste tarkusega kursis ning mesi sulas aegamööda lihtsalt ära, ilma et ükski metsaelukas ta vastu huvi oleks tundnud (karu põõnas talveund ning lindude toidulauda ei külasthanud).

Kevadel mahlajooksu ajal maiustab suur-kirjurähn meel-sasti kasemahlaga, toksides mahla kättesaamiseks kasetüvesse ridamisi augukesi, kust järgemööda rüüpub. Sügisel aga on nähtud teda marjugi söömas.

Teised suluspesitsejad linnud peavad suur-kirjurähnist lugu kui agarast õõnsuste loojast. Taovad nad ju igal aastal omale uue pesakoopa, vana jääb neile liikidele, kes ise sellega hakkama ei saa. Suvel on rähni pesakoobast lihtne leida poegade kõva kisa järgi, mis kostab kuni saja meetri peale ära.

Vana rähn võib veel kõvemat kisa teha. Kord püüdsin suur-kirjurähni isaslinnu rõngastamiseks talviselt toitmiskohalt. Lõksu langenud lind tegi nii kõva kisa, et külarahvas arvas meil siga tapetavat. Rähnipojad aga kisavad tühja kõhu pärast. Olgugi et vanemad tassivad toitu nii, et nahk märg, 4 – 5 tōuku korraga, kuni 300 korda päevas. Kuid poegadel on kasvamisega kiire, üle kolme nädala ei ole plaaniski pesas püsida, pooleteise kuuga on aga tarvis küpseda iseseisva elu alustamiseks.

Esialgu kannavad noored suur-kirjurähnid peas punast mütsi, täiskasvanuks saades asendub see isaslindudel punase kuklaga, emaslindud peavad leppima aga vaid punase sabaalusega. Praegu, novembris, me enam punamütsilisi suur-kirjurähne ei kohta. Kui aga peaks punase pealaeaga kirjurähn silma hakkama, on tegemist kas valgeselg-, väike- või tamme-kirjurähniga. Suurima tõenäosusega aga satuvad me teele just suur-kirjurähnid, sest hea rähniaasta korral võib neid talvepoolaastal Eestis käbisid töötlemas olla isegi veerand miljonit isendit!

Rõõmsat rähnilalve!

ROBERT ZEMECKIS FILM

Disney

JÖLLUJGU

ALATES 20. NOVEMBERIST

3D-SEIKLUS VALITUD KINODES

WABE MOVIES DIGITAL

FORUM CINEMAS

Disney.com/ChristmasCarol

IMAX

WALT DISNEY PICTURES

HEA LAPS

Vennaskond

Foto: Terje Lepp/Eesti Päevaleht

JIM CARREY

JÕULUD ON VAID ÜKS KORD AASTAS.

SELLE MEHE JAKS
ON KA ÜKS KORD LIIGA PALJU...

Oma sulega

Kristiina Malm Tallinna 32. Keskkoolist

Õpin Tallinna 32. Keskkoolis 11. humanitaarkallakuga klassis. Vabal ajal tegelen muusika ja kirjandusega: õpin 7. aastat Tallinna Nõmme Muusikakoolis viiuli erialal, 10. klassis leidsin enese jaoks aga luuletamise ja hakkasin maailma varasemast veidi paremini nägema ja tunnetama. Mulle meeldib väga käia kontsertidel, nii klassikalise muusika kui ka džässkontsertidel. Samuti meeldib mulle lugeda ja tasapisi maailma enda ümber pildile ja sõnadesse jäädvustada.

15. mail 2009 aastal umbes 20.30 või natuke pärast seda muusikakooli garderoobis istudes ja pärast improvisatsioonitundi ema oodates

Alles nüüd Sa hakkad märkama, tunnetama — tundma — nägema ja hindama. Alles nüüd hakkad Sa märkama, kus viibid. Vaid nüüd lähed Sa lahti. Kuid ei, Su väikesed sammukesed on juba iidseist aegadest tatsanud seda teed. Su jalad, Su käed hakkavad vabanema.

Nii see on. Mõistus hakkab kehale järele jõudma. Veel on aega Sul kinni hoida, hoida ja väärtustada. Su jalad mitte enam ei astu, vaid lausa tatsavad murul. Sest kivisest teest on saanud lagendik, muruväli. Varsti pead hakkama varju otsima. Su jalad on avastanud maagia. Su jalgadest kõliseb vastu laul, hääled, mis Sinus talletunud. Nüüd hakkad Sa tajuma piire ja aja haprust.

3. juulil 2009 õhtul pärast seda, kui päike oli juba loojunud. Pärast kammermuusika-kontserti emaga.

Järvelt paistab kauget valgust. Silm ei hinnata või kaugust. Aeg on siin nii vaikseks jäänud. Kõik on ei tea kuhu läinud.

Linnud on nii vakka, tasa, hingata ei julge, tasa!, mitte rikkuda et vaikust, aja peegelduvat kaiku.

Järv on ligi, päris ligi. Valgusest helendab vesi. Öö on ühe jalaga õhtus, äräevus pugemas kõhtu.

Korraga lööb särava terve järv. Vesi kumab, kõigub tasa kaasa. Veel on aega, on. Ehk hoida kinni, hoida, hoida, kui sekundid ei torma ja minuteid ei pane tähelegi. Ühekorraga on taevast Päike. Kuid mitte veel, veel mitte. Praegu elame veel ja hoiame kinni. Tuhanded lauljad on vee ääres tunnistamas tõtt. Tuhanded lätted on süütele löödud ja neist helab terve laas. Tuhanded ritsikad on siristama lõõnud ja tuhanded marjulised teele jäänud. Aeg lennutab, tantsitab ja jasmiin õitseb. Kas suudaks veel üks hetk endas nii palju kanda, sest praegu on valus. On valus.

Tuulutustiir ja targa taldrük

Õunaõnne ja õnneõunu

Õige õunasöömise valem

Tervisliku puuviljakoguse soovitus on Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) poolt antuna – vähemalt 400 grammi päevas. Õunteks ümberarvutatuna tähendab see, et vähem kui 7 õuna päevas on liiga vähe. Mõistagi sõltub see õunte suurusest. Tavaline väiksemat sorti õunake kaalub umbes 50-60 grammi, kogukam õun aga 100 grammi ja enamgi.

Õunavalem võiks välja näha nagu vöökiri:
ÕUn ÕUnÕUnÕUnÕUnÕUnÕUn = 7 ÕUNA IGA PÄEV!

Õun päevas hoiab arstist eemal? Arvan, et oled sellist ütlust kuulnud. See mõttetera on meile rännanud inglise keelest tõlgituna – „An apple a day keeps the doctor away“. Tarkusetera pean silmas, et tarvis oleks süüa üks õun iga päev enne uinumist, päeva jooksul tasuks aga süüa tunduvalt rohkem. Taibukamad söövad õunu kommade asemel.

Õun on tervise allikas. Iga õun on elutähtsate toitainete tilluke ladu. Kõige külluslikumalt annab õun süsivesikuid (suhkrutena). Õunas on nii viinamarjasuhkrut (glükoosi), puuviljasuhkrut (fruktoosi) kui ka roosuhkrut (sahharoosi). Suhkrut leidub ka kõige hapumas õunas – sordist sõltuvalt umbes 8 kuni 11%. Kopsaka õuna sees on 10 grammi suhkrut ja inimese kogu päevase suhkruvajaduse võib kümnekonna õunaga rahuldada täiel määral. Õunas on mitut elutegevuseks tarbelist ehitusmaterjali ehk **mineraalaineid** nagu kaltsiumi, magneesiumi, kaaliumi, fosforit ja rauda. Õun peidab endas rohkesti **vitamiine** – nii C-, A-, E-, kui ka B1-, B2-, B6-vitamiini. Merereisidel aitas õun maadeuurijatel haigeksjäämist vältida. Õunas on pisut isegi **rasva** (0,3%) ja **valkaineid** (0,4%), kuid keelegagi tuntavalt **happeid**, mis on bakterite vastane sõjavägi. Õunas on nii õunhapet kui ka sidrunhapet. Happed soodustavad viljade säilimist.

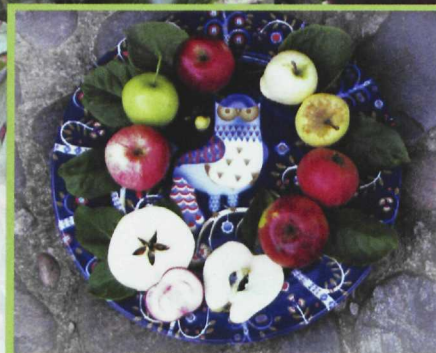
Õunal on süda. Inimese austusest õuna vastu kõnelevad mitmed legendid. Õunale on antud roll

inimkonna elu algamise juures, kui lugeda lugu Aadama ja Eeva kui kogu inimsoo esivanemate elust Eedeni aias. Mehe kõrisõlmele on antud nimetuseks aadamaõun. Õunakeha keskkoha aga hakanud hellitavalt nimetama koguni – südameks. Õunasüda on viis väikest kilelaadsete vaheseintega eraldatud kambrikest, milles igas on peidus õuna seeme.

Kuna seemned, seemneümbrised ja õunakoored on samuti väga toite-väärtuslikud, tasuks õunasüda ikka ära süüa! Eesti rahvakalendis on muuseas olemas ka ÕUNAPÜHA (28.august), mil tehti algust õunte söömisega.

Õunad hingavad? Õunte huvitavaks iseärasuseks on see, et nad hingavad. Nad imevad õhust hapnikku ning eritavad süsihappegaasi ja vett. Kuna õuna kehast moodustab vesi ligi 85 – 90%, siis soojas keskkonnas annab õun oma vee kähku ära ja läheb krimpsu. Hingates tõmbavad õunad enese sisse lõhnasid keskkonnast ja lõhnastavad hea lõhnaga omakorda ümbrust.

Õunapuu kui põlispuu. Tänavu on palju õunaõnne. Õunapuud olid koorma all lausa lookas ja osavamad ronijad said oma võimeid arendada ladvaõuntele järele ronides. Ronimispuuks aga hakkab sobima alles vanem õunapuu, mille mõne oksaharu külge saab riputada kas või kiige. Pärnus Suur-Kuke tänaval elab 70aastane õunapuu, kelle tüve ümbermõõt on 2,7 meetrit. Eesti kõige jämedam õunapuu aga kasvab Viljandimaal Karksi vallas – Oti õunapuu taljemõõt on 4,58 meetrit ja eluaastaid tal arvatakse olevat ligi 300!

Loend vasakult paremale: 1. Tartu roosõun, 2. Tellissaare, 3. Nišneri maasikõun, 4. Pärnu turvõun (treboux), 5. Liivi kultrenett, 6. Põltsamaa tallõun, 7. Talvenauding. Õuna sisevaated – Treboux ja maasikõun.

Mõistatamiseks – milline neist on kõige C-vitamiinirikkam?

ÕPETAJA ÜTLES, ET
MA EI TAIPA MATE-
MAATIKAST MITTE
TUHKAGI JA KIRJUTAS
MULLE PÄEVIKUSSE
.....

	vürstiriik Euroopas	kõrge paekallas Põhja-Eestis	Notre Dame	Madagaskari poolahvid	suurima elanike arvuga Ameerika osariik	ringikujuline täht
	→	▼	▼	▼	▼	▼
	▼					→ riik Aasias
			→ näiteks Euroopa Liit patrioodid	→		Donald
				→ X Frodo anna vene keeles		→ turistide juhid
tähestiku esimene täht	keeristorm Põhja-Ameerikas graafika-teos					hobuse-raua-kujuline täht
▼	▼		▼			▼
		→ Rauno hakkaja, tragi Urve		tore, vahva .. plaan kahekordsete tilbadega lennuk		▼
			→			▼
reede		tema põllutöömasin Raili				osavõtt, osalemine
▼	▼	▼				▼
... numbrid, ... hobune, ... Ühendemiraadid					Ivan Orav	
▼	▼	▼			lill	
volt ... ja kahvlid	100 m ² Anne			põlis-mets samuti		
▼	▼			▼		
						→ nüansi-rohke Aino Eesti
	→ osühing eesti keel	raju, tugev torm Indira 2 × täht		putuka nõel Rooma number 999		▼
						▼
				aralt, arglikult Eesti Ekspress Andrus		Uku
				▼		▼
	→ Daniel klass					
		→ kõrbe-saared meremees				

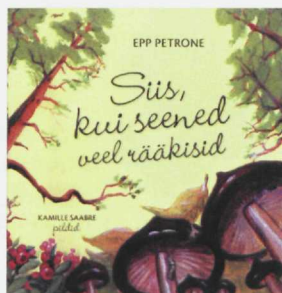
Igäüks seene häält ei kuule!

Epp Petrone raamatule „**Siis, kui seened rääkisid**“ on **Kamille Saabre** joonistanud ilusad värvikad pildid. Jutt ise on pühendatud emadele ning pajatab neist, kes oskavad seente häält kuulata. Autor ütleb:

“Vähemasti minuga rääkisid nad küll, ja minu emmega ka. Sest minu emme oli väga eriline. Kui sa vaatasid mu emmet, siis näebgi ta välja nagu suur inimene, aga kui sa temaga rääkima hakkasid, siis said kohe aru: tegelikult oli ta laps. Tal oli lapse süda.”

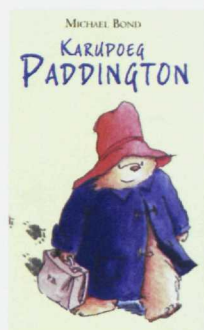
* * *

Mis juhtub lapse ja lapsesüdamega emmega, kui nad sügisese metsa seenele lähevad, seda loe juba raamatust, mille on kirjastanud **Petrone Print**.

Muhe karupoiss

Michael Bondi raamat „**Karupoeg Paddington**“ on mõnus lugemine nii väikestele kui ka suurtele. See kummaline mõmmi, kes leiti Paddingtoni raudteejaamast, äratav poolehoidu esmakohtumisest alates ja kes oskab aimata, et elu tema seltsis on lõputute vempude-tempude ja äparduste jada...

* * *

„Märgates, et talle tähelepanu pööratakse, tõusis karu püsti ja kergitas viisakalt kaabut, tuues nähtavale kaks väikest musta kõrva. „Tere päevast,“ ütles ta siis vaikselt ja selgelt. „Ee... tere päevast,“ vastas isa Brown kõhklevalt. Mõlemad vaikisid hetke.”

Karu vaatas neid küsiva pilguga. „Kas ma saan teid kuidagi aidata?“

Atsaka karupoja sekeldustele on ilusad pildid joonistanud **Peggy Fortum**. Raamatu tõlkis **Malle Pärn** ja avaldas kirjastus **Pegasus**.

Trobikond uljaid trikke kaante vahel!

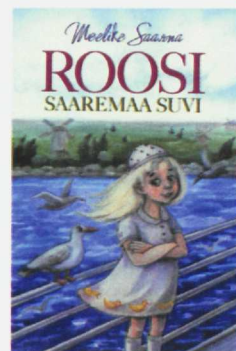
Trikitamine näib moes olevat! Kirjastuselt Varrak ilmus äsja uhke teos „Suur võlutrikide raamat“, mille on kirjutanud Joe Fullman ning tõlkinud

Marju Algvere. Raamatust leiab nii põnevaid trikke kui ka lugusid mustkunsti ajaloost. Võlurite käsiraamat sisaldab suurel hulgal kaardi-, mündi-, nõöri-, krutski- ja silmamoondamistrikide tegemise õpetusi ja kergitab saladuseloore nii mõnegi vapustava mustkunstietenduse kohalt. Mis muud kui raamat pihku ja käte osavust treenima!

Roosi pere sekeldused Saaremaal

Meelike Saarna jutustus „**Roosi Saaremaa suvi**“ pajatab väikesest tüdrukust, kelle sünni eel oli isa kindel, et perre sünnib poislaps. See, et Roosi osutus tüdrukuks, õnneks issile siiski pettumust ei valmistanud, ja üks pisitüdrukute sekeldused ole niisama uljad kui poiste tembud. Midagi väga hirmsat küll jutus ei juhtu, kuid Roosi pere suveseiklustest Saaremaal on küllap huvitav lugeda nii saarlastel endil kui ka suuremaa lastel. Raamatu illustreeris **Pille Tammela** ja kirjastas **Tammeraamat**.

* * *

„Ole nüüd hea,“ ütles emme, „ja võta midagi ette.“

„Mina ei taha kalessis magada,“ nuttis Roosi.

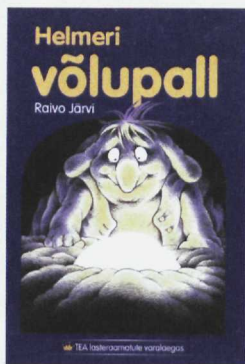
Issi asus raudvõret lähemalt uurima, võttis taskust väikese punase peaga taskunoa, mis tal alati kaasas oli, ning asus nokitsema. Nokitses mis ta nokitses, lõpuks saigi klaasi eest. Raudvõrega ei olnud küll mitte midagi teha, see oli kõvasti ukse sees kinni.

Issi kallutas näo nii trellide ligi kui sai ja hüüdis kõva häälega: „Appi! Appi!“

Onu Raivo hakkas kirjanikuks!

Raivo Järvi võlupliiatsi lõbusaid joonistusi tunnevad nii suured kui ka väikesed. Nüüd aga jäi onu Raivole pliiaatsist väheks ning ta otsustas ka sõnadega joonistama hakata! **TEA**

Kirjastuse ilmutatud „**Helmeri võlupall**“ on nii sõna kui pildi poolest Raivo Järvi autoriraamat, ning lugu ise jutustab riigist, mille nimi on Hellamaa, ja vaprast jänkuisast Helmerist, kes selle riigi hukkumisest päästab. Raamatus on veel rohkesti kummalisi tegelasi, kellest kaugelki kõik pole head. Juba loo alguses röövib keegi nimelt Helmeri kallid hiidporgandi nimega Hildur!

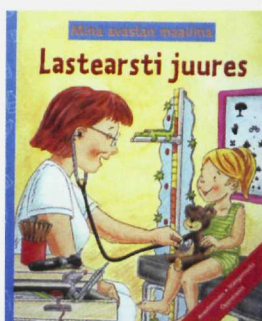
* * *

„Näh, Heints, otsi!“ ässitas Helmer oma kuuejalgsel kambajõmmi, lootes, et too kuritöö sooritaja jälje üles võtab. Aga ei! Selle asemel, et saba liputades edasi tormata, hakkas too üle keha värisema ja niutsuma. Tõepoolest, ükski porgandius poleks sõarase vägiteoga hakkama saanud. Kurjategija pidi olema **HIIGLASLIK!**

Arstihirmu peletaja

Paljud lapsed pelgavad arsti nagu tuld! See on neist teadagi väga rumal, sest arstid pole ilma loodud laste hirmutamiseks, vaid ikka selleks, et kõigile tervist tuua. Kirjastuses **Varrak** ilmunud

„**Lastearsti juures**“ aitab tohtri-hirmust üle saada, kuna seletab asjalikult, mida arstid meiega teevad. Mis toimub vaktsineerimisel? Mis on tuulerõuged? Kuidas tehakse vereproovi? Mis asi see röntgeniaparaat on? Kõike seda saad teada ja ka oma väiksematele sõpradele selgitada, kui avad selle ilusa paksku-kanelise arstiraamatu.

Luugiga lehm tegutseb

Soome kirjaniku **Tomi Kontio** väike lõbus raamat „**Luugiga lehm**“ pajatab kahest tüdrukust – Vanjast ja Ivanist, kes avastavad paneelmajade vahelisel karjamaal luugiga lehma. Vanja ja Ivan on teadagi hoopiski poistenimed ja tüdrukutele pandi nimeks hoopis Anja ja Vivan, kuid ega narr nimevahetus ole selle loo ainuke veidruse. Lugeja saab koos tüdrukutirtsudega luugi kaudu lehmasse siseneda ja reisilegi asuda.

Raamatu tõlkis **Kristiina Kass** ja vahvad pildid joonistas **Kudrun Vungi**.

* * *

Lehm võnkus ja hüples. Ivan ja Vanja haarasid teineteisest kinni ja veeresid puntras mööda lehma vatsa ringi. Lõpuks muutus sõit rahulikumaks.

„Tere päevast, lugupeetud reisijad, siin räägib teie kapten,“ kostis Hullu Lehma nahkjäs hääl. „Ilm on selge ja päikesepais-teline, meie kõrgus on kolm tuhat koiba merepinnast ja saabume parajasti Eesti ranniku kohale. Kui te aknast välja vaatate, võite näha Soome laevu Tallinna sadamasse liuglemas.“

Emahunt ja tüdruk kohtuvad taas

Need, ulmesõbrad, kes ootasid kannatamatult järe **Henri Lē venbrucki** raamatule „Emahunt ja tüdruk“, võivad nüüd rõõmustada: **Moiratrilooogia 2. köide**, mis kannab pealkirja „**Huntide sõda**“, on ilmunud. Ka „Huntide sõjas“ on tegemist Alea nimelise imevõimetega tüdruku seiklustega ning tema sidemetega lumivalge emahundi Imalaga. Raamatu andis välja kirjastus **Pegasus**.

* * *

Alead silmates ei tundnud hunt end kunagi vabalt. Ta vaigest niutsumisest aimdus häbi, pelglikkust ja hingepingeid. Ta tuli mõned sammud edasi ning taandus samas kõhklevalt. Seejärel laskis ta end esikäppadest maadligi, justkui kutsunuks tütarlast mängima, taandus siis aga urisedes uuesti.

Sa ei tea, mida sa õieti tahad.

Alea märkas looma kasukal verd.

Päkapikkude aeg on tulekul

Lõbusa ansambli moodustavad aknalaua igas suuruses ja eri näoilmega torbikpäkapikud. Päkapiku meisterdamiseks vali sobiva värvusega paksem paber. Keha tee torbiku lõike järgi. Torbiku meisterdamine on sulle juba tuttav töö, sest selliseid torbikuid õpetasin Sind tegema eelmise aasta Hea Lapse detsembrinumbris (Üllatustuutud). Kui torbik on liimitud, lõika paberist või viltriidest pea koos juuste ja habemega. Sellele kujundagi päkapiku nägu. Habeme sakid jäta alt liimimata ja tõsta nende alumised servad veidi üles. Kaunistada päkapikk tähelitritega. Silmadekski sobivad tumedad litrid. Need päkapikud sobivad hästi ka kaunistuseks jõululauale. Lõbusad on nad ka morsi- või laste vahujoogi pudelil. Ilusat jõulude ootamise aega!

Lully Gustavson

Näod
koos
habemega

Torbiku lõige
(2 suurust)

Näod
koos
habemega

Kokka ise!

Mäletan, et tegin oma esimesed praekartulid viieaastaselt. Need kõrbesid küll üsna mustaks, kuid rõõm enda valmistatud toidust oli suur. Miks mitte proovida ise süüa teha? Teinekord koolist koju jõudes ei ole kedagi kodus ning kõht on tühi või tahad hoopiski mõnel puhkepäeval oma peret enda valmistatud toiduga üllatada. Mina korraldasin ükskord oma sünnipäeva puhul punase peo. Värvisime õega lambipirni punaseks, et toas oleks punane valgus, kõik külalised pidid riietuma punasesse ning peol pakkusin ka punaseid toite ja morsi. Üheks neist punastest toitudest olid spagetid tomatikastmega, mille retsepti ka teile pakun:

Spagetid tomatikastmega

4-5 inimesele

Vaja läheb:

- pakk spagette (näiteks Panzani)
- 2 purki purustatud tomateid
- 3-5 suuremat küüslauguküünt
- 2 teelusikatäit suhkrut
- soola
- natuke õli

Võta üks suurem pott ning vala sinna vett natuke üle poole. Pane pott kuumale pliidile. Sama ajal koori küüslauguküüned ning peenesta need väikesteks tükkideks. Pane ka pann pliidile ning vala sinna natuke õli. Oota natuke, kuni õli on kuumem, aga ei tossa veel, ning vala tükeldatud küüslauk

õlisse. Sega puulabidaga ning lase küüslaugul õli sees küpseda vaid umbes 10 sekundit. Siis vala küüslaugule peale 2 purgitäit purustatud tomateid, sega, lisa suhkur ja umbes 1 teelusikatäis soola (võib ka vähem), keera kuumust natuke vaiksemaks ning pane pannile kaas peale. Kui potis on vesi keema hakanud (mullitab kõvasti), vala sinna spagetid, sega ning lisa 1 teelusikatäis soola. Vaata spagetipakilt, mitu minutit pead neid keetma. Kui aeg on täis, võta suur sõel ning kalla spagetid ettevaatlikult sõela peale. (Ole ettevaatlik! Kui poti sangad on kuumad, kasuta pajalappel!) Kui spagetid on sõelal, lase neile peale külma vett ning oota, kuni vesi on nõrgunud. Seejärel vala spagetid tagasi samasse potti. Nüüd peaks ka kaste valmis olema. Keera kuumus maha ning serveeri spagette suurema taldriku peal koos portsu tomatikastmega.

Mida panna lõunakarpi

Mõnikord venivad koolipäevad väga pikaks ning vahel tuleb pärast kooli minna veel trenni, huviringi või muusikakooli. Et kõht karjuvalt tühjaks ei läheks, on hea mõte võtta karbiga kaasa midagi maitsvat, toitvat ja tervislikku, et ikka pika päeva vastu paneks. Ka minul oli koolis iga päev oma toidukarbike kaasas. Alguses vaadati küll natuke imelikult, kuid varsti oli päris mitmel oma toit kaasas, kuna sööma peavad ju kõik. Toidu kaasavõtmiseks sobib selline kaanega tugevam plastikkarp, mida saad ka enda maitse järgi kaunistada (kleepida või joonistada pilte peale).

Fotod: Martin Oja

Seentega täidetud Pita sai

- pakk Pita sai (sellised lapikud, ümmargused)
- purk kannuseeni või muid seeni
- küps tomat
- natuke soola ja pipart
- tilk õli

Pane pann kuumale pliidile ning vala pannile natuke õli. Kui õli on kuum, kalla sinna kurnatud seened. Prae neid mõni minut ning lisa siis tükeldatud tomat, natuke soola ja pipart ja sega hoolikalt. Hauta paar minutit ning siis ongi segu valmis. Lõika Pita sai pooleks ning näed, et mõlemad poolikud on seest nagu taskud. Täida "taskud" pannil valminud seguga ning maitsev suupiste on valmis! Lisaks võid kaasa võtta endale meeldivaid puuvilju.

* Sandra Vungil, meie kunagisel kirjalapsel, on oma nettitoiduleheküljel, kust võid leida nii mõndagi põnevat. Aadress on: www.taimetoit.net
Seda vaadates pea ainult meeles, et arvutiekraani ei limpsita!

Saage tuttavaks — proua Porgand

Ei noh, kes siis porgandit ei tunne! Ühelt ilusalt talvepildilt ei puudu kunagi lumememm, kelle ümara näo keskel ilutseb oranž porgandinina, ja kui mudilasteraamatus kujutatakse jänest, siis hoiab see käes või hambus ikka uhket apelsinivärvi porgandit.

Porgandivikerkaar?

Aga kas tead, et porgandite peres pole sugugi kõik lapsed oranžid? On olemas nii valgeid kui ka kollaseid, nii lillasid, punaseid kui ka peaaegu musti porknaid! Mustad porgandid pärinevad Türgist ja Lähis- ning Kaug-Idast ning antibakteriaalsete omaduste tõttu ei kasutata neid niivõrd kulinaarias, kuivõrd toiduvärvide ja ravimite algmaterjalina. Päris vikerkaart porgandeist kokku panna siiski ei saa, sest sinist ja rohelist porgandit pole veel aretatud, kuigi ameeriklasest teadlane Philipp Simon on väljendanud soovi justnimelt porgandivikerkaare loomiseks. Simon tahaks aretada sellist porgandit, milles oleks rohkesti karotiini nagu oranžis juurviljas ning mitmeid antioksüdante (näiteks lükopeeni ja luteiini) nagu lillades ja punastes porgandites. Ka kujult ei ole kõik porgandid sugugi „porgandikujulised“ – näiteks Pariser Runderi sorti porgandijuuri-

kad on täiesti ümmargused ja neist saaks lumememmedele naljakad nõbinad.

Porgandi plussid

Mille poolest siis see peterselli ja selleri sugulane, ladinakeelse nimega *Daucus sativus* Roehling, nii popiks on saanud? Porgandi suurim väärtus seisneb ta kõrges **karotiinisalduses**, samuti leidub porgandites B-, PP-, E- ja K-vitamiini ja igasuguseid aineid, mis suurendavad meie keha võimet vastu panna nakkushaigustele ja reguleerivad ainevahetust. Beeta-karotiini töötab meie organism ümber A-vitamiiniks, mis tugevdab hambaid ja luud ning hoiab silmanägemise teravana. Porgandist leiavad abi ka need, kes on hädas vistrikiga: A-vitamiinis sisalduvad retinoidid aitavad neist lahti saada. Ja mis eriti vahva: vistrikiga võideldes võib ühtlasi vabaneda ka liigseist kilodest, sest porgandis olevad kiudained täidavad kõhtu, kuid ei tee paksuks! Porgandis leiduv pektiin aitab vähendada ka vere kolesteroolitaset.

Mõned teadlased, kes muretsevad selle pärast, mis saab siis, kui naftavarud otsa lõpevad, on pakkunud porgandeid välja ka tuleviku-autode biokütusena. Nende arvutuste kohaselt kulub ühe miili (1,6093 km) läbimiseks umbes 6000 porgandit. Kas pole vahva: istud roolis, näsid tervislikku porgandit ning pakud vahetevahel masinalegi mõne ampsu?!

Mitte ainult toit, vaid ka ravim ja ilutaim

Kesk-Euroopas tehtud arheoloogilistel väljakaevamistel on leitud porgandiseemneid, mis on pärit 1. – 2. aastatuhandest eKr. Muinasajal kasutati porgandit ravimtaimena, kultuurtaimena hakati teda viljelema kõigepealt Ees-Aasias alles 1. aastatuhandel pKr. Oranžid porgandid olvad kõigepealt aretatud 17. sajandi Hollandis – oranž on teadagi hollandlaste rahvusvärv. Kui kartul, tubakas ja tomat toodi Euroopasse Ameerikast, siis porgandiga saavad uhkeldada hoopis euraaslased. Eestis sai porgand juured alla kõigepealt sakslastest mõisnike aedades, kuid 19. sajandi lõpus kasvatasid teda juba ka paljud eestlastest talupojad. Suurbritannia lõunapoolsetes maakondades kasvab haruldast ilus porgandisort, mis ei hiilga niivõrd juurte, kuivõrd õitega. Ladinakeelse nimega kaunitar *Daucus Carota Gummifera* armastab elada mere läheduses, õitseb maist septembrini ning kasvab 30 cm kõrguseks.

Fotod: carrotmuseum.co.uk

Kangeimad porgandikasvatajaid on hiinlased

Kogu maailmas on porgandikasvatust aina suuremat hoogu võtmas – kes siis ei taha olla terve, sale ja teravsilmlene! Kõige enam porgandeid kasvatatakse **Hiinas** – 2006. aastal toodeti seal 8 395 500 tonni porgandeid. Teisel kohal oli kolm aastat tagasi Vene Föderatsioon (1 730 000 tonni) ja kolmandal USA (1 601 790 tonni). Huvitav on see, et Holland, mis on pindalalt Eestist pisemgi, jõudis maailma edetabelis oma 430 000 porganditonniga 10. kohale, edestades selliseid suuri riike nagu Mehhiko, Austraalia ja Kanada!

Alma Stern

Printsess nimega Padi

Elasid kord kuningas ja kuninganna. Ühel heal päeval täitus nende suurim soov ja nad said endale imekauni tütre. Juhtus aga kurb lugu: kuninganna suri pärast tütre ilmaletoomist. Kuningas ei osanud tütrele ilusat nime panna. Esimesena tuli talle meelde Padi. Kuninga jaoks kõlas see ilusasti ja nii saigi tütre nimeks Padi.

Möödus kaksikümmend pikka aastat ja Padi sirgus kaunis naiseks. Kuningas oli aga raskesti haige, kuid tema viimane soov oli veel täitmata. Kuningas soovis, et ta saaks vana-iksaks, tema tütar Padi ei olnud aga veel mehele saanud.

Padi otsustas endale meest otsima hakata. Möödus aasta

ja teinegi, kuid Padi ei olnud ikka veel endale meest leidnud. Ta mõistis, et asi on tema nimes. Padi rääkis sellest oma isale ja kuningale tuli suurepärase mõte. Ta otsustas korraldada proovilepaneku, kutsuda kokku kõik vabad ja vallalised noormehed. Need peavad seisma ükshaaval printsessi ette ja see noormees, kes naerma ei hakka ja võtab printsessi tõsiselt, saab tema meheks.

Määratud päeval istus Padi oma troonile. Tema ees järjekorras seisisid tuhanded mehed. Printsessi ette astus esimene noormees. Kui jutt juba alata sai ja üksteise nimesid küsiti, ütles Padi: „Minu nimi on Padi.“

Mehe suust purskus naer ja ta astus ukse poole. Samasugune lugu juhtus ka järgmise mehega ja järgmise mehega ja järgmise mehega...

Päeva lõpuks olid peaaegu kõik noormehed ära käinud ja lahkunud suure naeruga. Padi oli juba lootuse kaotanud.

Järele oli jäänud veel üksainukene mees ja printsess oli kindel, et ka tema lahkub naeruga.

Noormees astus printsessi ette, alustas juttu ning küsis tema nime. Padi tõmbas hinge ja lausus: „Ma tean, et sa hakkad naerma, aga mu nimi on... Padi.“

Noormehe pilk jäi maha ja ta vastas: „Ära muretse, minu nimi on Tekk.“

Padja silmad löid särava ja ta hüüdis rõõmsalt oma isale, et see noormees on see õige.

Möödus vaid nädal, kui Tekk juba kuninga käest tema tütre kätt palus. Kuningas oli rõõmuga nõus ja ka Padi oli väga õnnelik. Padjast sai kuninganna ja Tekist kuningas ning neil sündisid kaksikud, kellele nende vanemad panid nimeks Lina ja Püür. Kuninga soov täitus ning Padi ja Tekk oma lastega elasid õnnelikult elu lõpuni.

Alice Andressoo
Palupera Põhikooli 8. klassist

Barbie™ ja Kolm musketäri

Üks kõigi eest, kõik ühe eest!

Kes on lugenud Alexandre Dumas´ musketäride-raamatuid, see teab, et musketärid olid vaprad prantsuse noormehed, kelle deviisiks oli „**Üks kõigi eest, kõik ühe eest!**“ See tähendab, et kui keegi sõpradest on hädas, siis ruttavad teised talle appi – olgu siis üksi või ka kambakesi.

Barbie´ on pidanud teatavasti rohkem ameteid kui Hunt Kriimsilm – ta on olnud nii astronaut, presidendikandidaat kui ka õpetaja. Nüüd on kaunitari elukutsete nimekirjas uus – samas väga vana – amet: musketär! Vapraste prantslaste eeskuju mõjutab Barbie´t sedavõrd, et tema ja ta kolme sõbratari julgustükkidest tehti kogunisti animafilm, mis peatselt meiegi kinodesse jõuab. Pole mõtet filmi sisu ümber jutustada, kuid nii palju võime ette ära öelda, et tegu on ühe kauni printsi päästmisega.

Meie seekordne teema on aga

„Sõber tuli appi!“

Teie jutte, luuletusi ja joonistusi sõprusest ootame Hea Lapse toimetusse hiljemalt 5. detsembriks!

Parimatele auhindad Rimonnelt!

RAHMU
 REET MÄNGEL - JUUSE

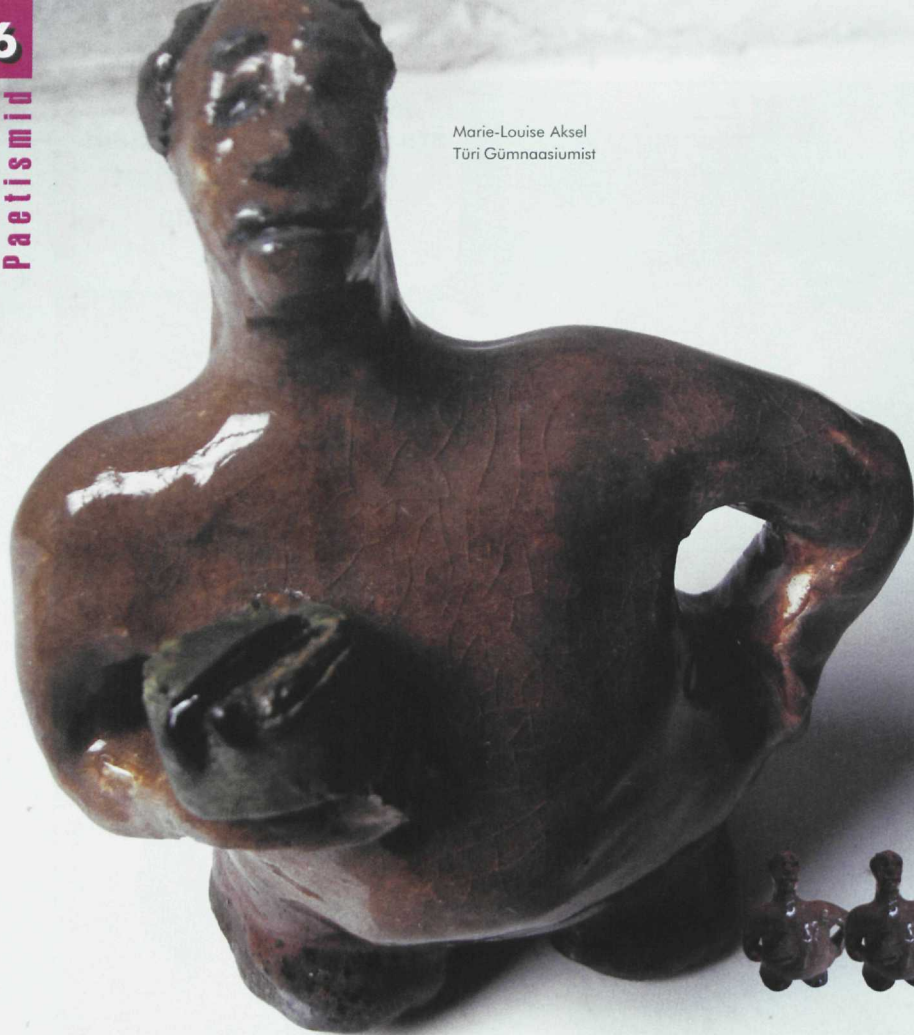
ära on tüüdanud see sadu
 ..kaks nädalat järjest
 üks ja see sama...
 Iga päev....

Peaks midagi ette võtma.....?!!

natuke hiljem...

Marie-Louise Aksel
Türi Gümnaasiumist

ASI- ANTS

Paetisme

- Minust võiks saada kaasaegne kunstnik, sest ka mina ei oska joonistada.
- Vaimutoiduga ei maksaks dieeti pidada.
- Austraalias on elu pea peale pööratud.
- Kaamel vajus koorma all küüru.
- Ilmajaamatöötajatel on vaheldusrikas töö, kuna ilm muutub iga päev.
- Kroonitud inimesed pole mitte kuningad, vaid rahatud.
- "Peata ratsanik" on näotu film.
- Prillipoes nüüd topeltpluss. Soovite osta +3 prille, kuid saate +6.
- Ka negatiivses eelarves on omad plussid.
- Buratino pole mingi papist poiss.
- Puhkus ajab upakile.
- Turismifirmadel on praegu madalseis ja sellepärast korraldatakse reise ainult Madalmaadesse.
- Vahel saab nälgimisest isu täis.
- Vihmane suvi teeb põllumehe silma märjaks.
- Need, kellele löks üles seatakse, peavad liikuma hiirvaikselt.
- Magnetormi päeval võiks metallesemed koju jätta.
- Vihavaenlane on see, kes ei armasta vihelda.
- Pime kana leiab tera, poolpime pool tera.
- Õnnetus ei hüüa tules.

- Antsu kõht pole kunagi tühi. Antsul on kõhus siseorganid.
- Ants võib tõtt rääkida nagu nalja.
- Ants on jalgpallis kõva käsi.
- Ants ei usu, et piiks piiks ja raha tuleb. Antsul piikuvad iga päev hiired, aga raha ei tule.
- Antsul sügelevad käed töö järele, kuid Ants ei saa töötada, kuna peab käsi sügama.
- Antsul on politseinike hulgas palju sõpru. Kõik lamavad politseinikud on Antsu sõbrad.
- Antsul on hea muusikaline kuulmine. Ants saab kohe aru, kui muusika mängib.
- Ants sealih ei söö. Sealih ajab Antsu rõhitsema.
- Kui Antsust pole kippugi kuulda, siis on Ants Kõpus.
- Ants kõrvadega tassist ei joo. Ants joob suuga.
- Antsul ei ole korrutustabel peas. Antsul on müts peas.
- Ants ei kasuta higipulka. Ants higistab ilma pulgata.
- Ants on oma peres kõige rikkam. Ants elab üksinda.
- Antsul pole kunagi salli kaelas. Antsul on võlad kaelas.
- Antsule ei meeldi telefoniga rääkida. Antsule meeldib inimestega rääkida.
- Ants saab kohe aru, kui teda tahetakse haneks tõmmata. Antsul läheb siis kael pikaks.
- Kui Ants kellegi peale vihastab, siis ei taha tema vihmavarjugi enam näha.
- Ants ei ela palgapäevast palgapäevani. Ants elab sünnist surmani.
- Ants ei sõida bussis kunagi jänest. Ants sõidab küülikut.
- Ants ei taha omale stereokombaini. Ants tahab stereotraktorit.

Vennaskond sai veerandsaja aastaseks!

Sõna saab Tõnu Trubetsky

■ Sina oled ainus kogu Vennaskonnast, kes on algusest lõpuni bändi juures olnud. Vennaskonnas on mänginud 25 aasta jooksul väga palju inimesi, kas sa tead, palju neid kokku on?

Ei tea täpselt, ei ole üritanud ka kokku lugeda, aga internetis tuhnides peaks olema võimalik enamikku neist tuvastada. Vast 40 – 50 vahel peaks neid inimesi olema, kui arvestada hulka ka need, kes vaid ühel-kahel kontserdil mänginud on.

■ Kas on olnud raske hoida bändi 25 aastat koos?

Ei, pigem on olnud raske seda vahepeal laiali saata. Olen proovinud, aga nõudlus on suur, ja siis olen järele andnud.

■ Milline oli Vennaskonna kõige esimene laul ja millest see rääkis? Kas te laulate seda veel?

See on minu laul "Ajastu" Doris Kareva sõnadele, algse pealkirjaga "Tule, lähme ära!". Mängisime seda viimati mõned aastad tagasi.

Sinetavad veenid,
varjud silme all.
Tuubi, hiljem teenid:
kerge bimetall.

Õpikutelasu,
tõuseb aja hind.
Kuskil pole asu,
kõikjal näen vaid sind.

■ Kas Vennaskonnal on mõned sellised laulud, mida sul on alati eriti hea meel kontsertidel laulda? Miks just need?

See on väga raske küsimus. Need on need laulud, mis ongi repertuaaris. Kui mõni väga ära tüütab, langeb see välja.

Miks, ei oska küll põhjendada.

■ Mis on laulu "Maailma lõpus on kohvik" saamislugu? Miks see nii nukker on?

See laul on kirjutatud surnud sõprade mälestuseks. Siiski ma arvan, et see laul ei ole väga nukker. „Maailma lõpus on kohvik, kus kunagi kohtume kõik“ – ei ole ju nukker?

■ Mis tähendab punk sinu jaoks? Kas midagi väga erinevat sellest, mida sellest praegused noored arvavad?

Punk on isetektiiv peamiselt individualistlik anarhistlik liikumine, mis väljendub muusika, moekunsti, filmi, kirjanduse, kujutava kunsti jne kaudu. Kuidas see igaühe jaoks eraldi välja näeb, on individuaalne.

■ Sinu kohta öeldakse, et oled individualistlik anarhist. Palun räägi natuke anarhistmist.

„Anarhia“ tuleb kreekakeelsest sõnast ja tähendab valitsuse või juhi puudumist. Anarhia on vabast isikutest koosnev võimuvaba ühiskond, kus sündus puudub üldse ja kus ühiskonnaliikmete vahelised suhted on korraldatud vabatahtlike tehingute abil. Anarhia ei eita mitte üksnes riiki, vaid igasugust enamuse valitsemist vähemuse üle, üldse igasugust kollektiivset võimu, igasugust kõrgemalt poolt tulevat distsipliini.

Aga ma ei tahaks hakata üle kordama. Lugege minu raamatut "Anarhistid". Seal on 576 lehekülge.

■ Mida sa tahaksid öelda neile, kes praegu on teismelised – umbes sama vanad kui sina siis, kui bänditegemisega alustasid?

Kümme käsku. Eriti neljas, viies ja kuues käsk:

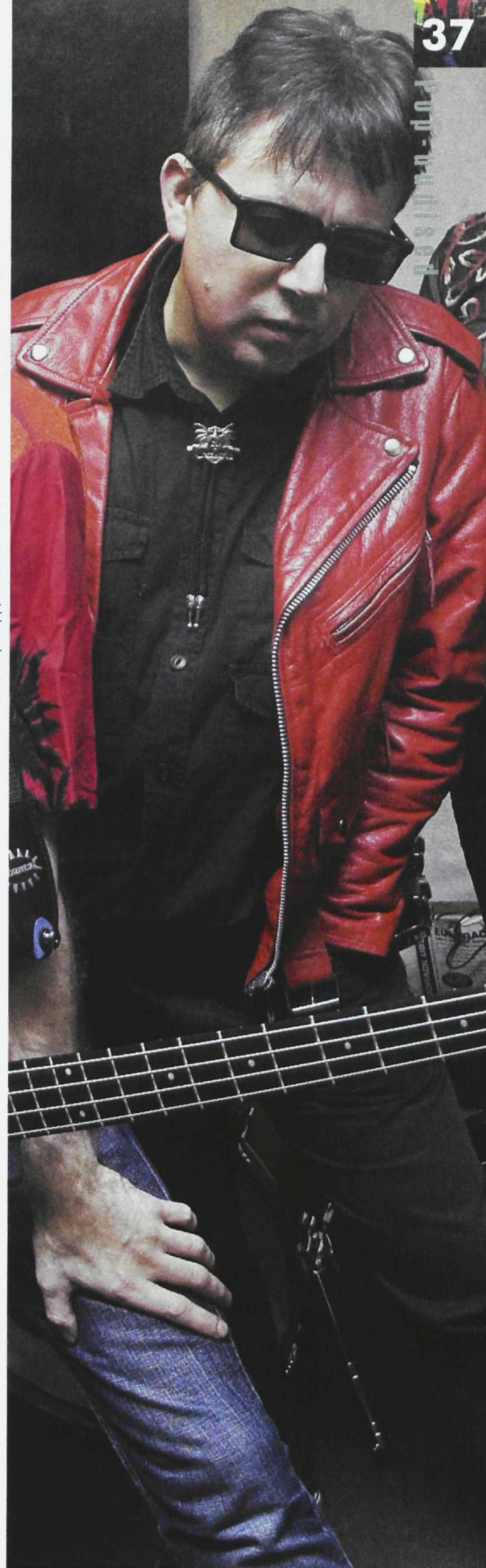

Foto: Terje Lepp, Eesti Päevaleht

4. Sina pead austama oma ema ja isa.
5. Sina ei tohi tappa.
6. Sina ei tohi rikkuda abielu.

Ematöö juures on põnev!

Disaineri
juures

Rocca al Mare Kooli 4B

klassil on vahva traditsioon külastada lapsevanemate töökohti ning seeläbi saada tuttavaks erinevate inimeste, ettevõtete ja ametikohtadega. 22. oktoobril võttis klass ette põneva seikluse õpilase **Maria Johanna Milderi** ema ja isa töökohas **Baltikas**. Päev algas ülevaatega majandusõpetusest, millele järgnes ekskursioon kontoris ning värske teemoodide uudistamine Moetänava kaupluses.

Koostööd ja sisekujunduse tegemist harjutati ühises töötoas, kus meisterdati Lotte maailma. Lapsed iseloomustasid toredat päeva sõnadega: koostöö, fantaasia, lendamine ja unistamine. Nii mõnigi oli päeva lõpuks veendunud, et tahab just rõivaste disaineriks saada!

Rocca al Mare kooli 4B klassijuhataja **Siiri Kallion:**

Tahan oma 4B sõpru viia rohkem kokku Päril Eluga. Olen näinud seda, kui tähtsalt tunneb ennast laps, kelle ema-isa tuleb oma ametist või hobist klassile rääkima, veel uhkem on see tunne, kui saame lapsevanema töö juurde minna. Oluline on seegi et vanemad näevad seda klassi ja neid lapsi, kellega nende lapsed suurema osa päevast koos veedavad.

Aga mida arvavad käigust „neljandikud“ ise?

Kui Baltikasse jõudsimme, viis Maria ema Maire meid koosolekuruumi, kus oli seinale kirjutatud: „Tere meie poolt!“ Maire rääkis oma tööst ja kaubanduse direktorina. Pärast seda viis ta meid Moetänavale, kus näitas kollektioone. Saime vaadata seda, kuidas disainerid oma tööd teevad. Seal oli väga vaikne, sest disainereid ei tohtinud segada. See ruum oli nagu labürint. Edasi läksime blackboxi, meid jagati gruppideks ja siis hakkasime tegema Lotte maailma. Küll oli põnev. Lõpuka saime kõik endale väikese Lotte võtmehoidja. Suur aitäh Baltikale. Väga lahe päev oli! **(Britta Sillaots)**

Kui ma sisse astusin, voolas mulle vastu riiete magus lõhn

Lotte
maailma
meisterdamas

ja väga hubane tunne. Mulle meeldis väga see Moetänav, kus oli kõik väga moodne. Seal oli kasutatud asjadest tehtud ilusaid asju, mis oli ikka päris hea nipp. Mulle jäi lahkudes meelde üks tore mõte: lennake, kui te midagi teete ja mõelge vabalt. **(Villem Tõnissoo)**

Moetänaval oleks tahtnud natuke kauem olla. Blackboxis Lotte maailma tegemine oli super-huvitav, seal oli meil vaja teha kohe väga head tiimitööd. Me tegimegi, sest midu

poleks seal ükski rühm hakkama saanud. Oli lahe, et saime ise midagi teha, mitte ainult kuulata. **(Rasmus Marquardt)**

MUL EI OLE SÕNU! Vanu kontoriaasju oli vahvalt ära kasutatud ja väga uhked olid nukulikud proovikabiinid. **(Birke Elisabeth Jakobson)**

Mõtlesin, et ma ei taha sealt lahkuda. Minu lemmiktöö oleks disaineritöö. See tundus nii huvitav: luua midagi uut ja põnevat! **(Loviise Mänd)**

Moetänavale astudes tekkis mul tunne, et lähen mingisse muuseumi või näitusele. See oli küll tavaline moeriidepood, kuid kujundus ja disain muutsid selle nii uhkeks. Ma poleks arvanud, et seal ruumis on kas või üksainuke taaskasutatud mööblitükk, aga sain teada, et kui oskad midagi teha, siis võid seda teha ükskõik millest. **(Nora Kurik)**

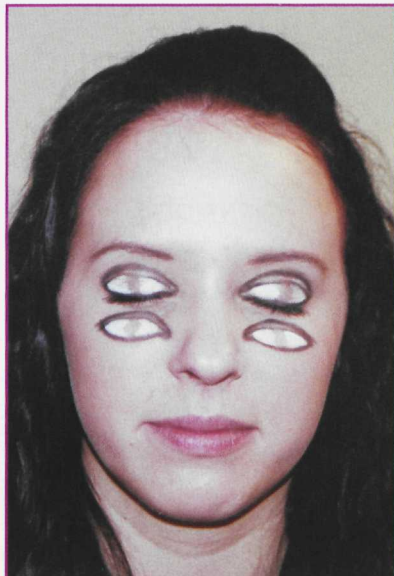
Kõige lahedamad oli Moetänava bürootoolid, see mõte oli ainulaadne. Ja nukk-kabiinid olid hästi toredad. Mul tekkis mõte, et võiks ka meestele midagi huvitavamat teha ning oleks lahe, kui oleks ka Bruno ja Alberti-nimelised riided. **(Marii Mölder)**

Tahaksin veel tulla külla, aga see on meie kodust väga kaugel! **(Enriko Kalk)**

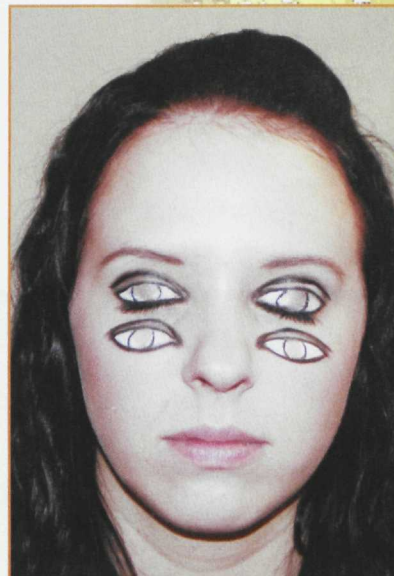
S i l m a v a a d e

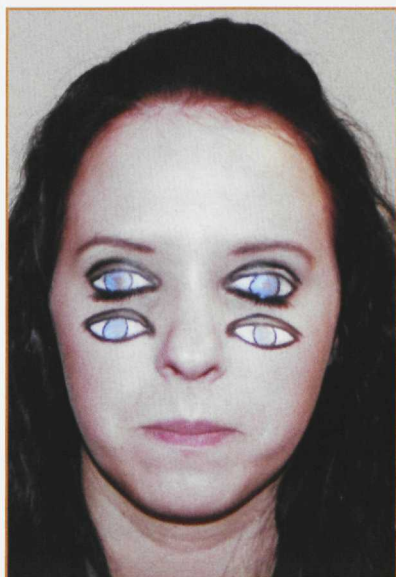
Võta pruun või must kosmeetiline silmapliiats või näomaalingu värv ja tee silmade piirjooned

Nüüd võta valge värv ja pintsel ning värvi ära silmavalge piirkond

Võta sinine värv ja täida silmaiirise piirkond

Võta must värv ja joonista must pupill

Võta sädelust ja pane silmaiirise juurde väikesed läikivad täpid. Nüüd hakka ripsmeid joonistama või kleepima. Võid selleks kasutada ka väikesi suletutte.

Ongi valmis! Nüüd võid vaadata, mida need silmad sulle räägivad. Juhul kui sa muidugi segadusse ei satu, et kuhu üldse vaatama peab.

Nelja silma jutt

Hommikul esimesena asjana avad silmad. Vaatad ringi ja uurid, kas väljas on juba piisavalt valge, et ärgata ja toimetama hakata. Silmad on üks olulisimaid meeleorganeid, millega nähakse värve ja valgust ning tänu nende kombinatsioonile „värvilisi liikuvaid pilte“. Öeldakse, et silmad on hinge peegel ja silma vaadates näeb, kas inimene tunneb hirmu, rõõmu või kurvastust. Mina lisaksin, et alati ei ole kõik nii must-valge ning vahel võivad silmad vaataja segadusse ajada, eriti kui väike kunstnik on sellele kaasa aidanud. Lööge nüüd mahlaklaasid kokku ja vaadake teineteisele silma!

Valikut minu tehtud töödest saab näha aadressil www.irisgrimm.net

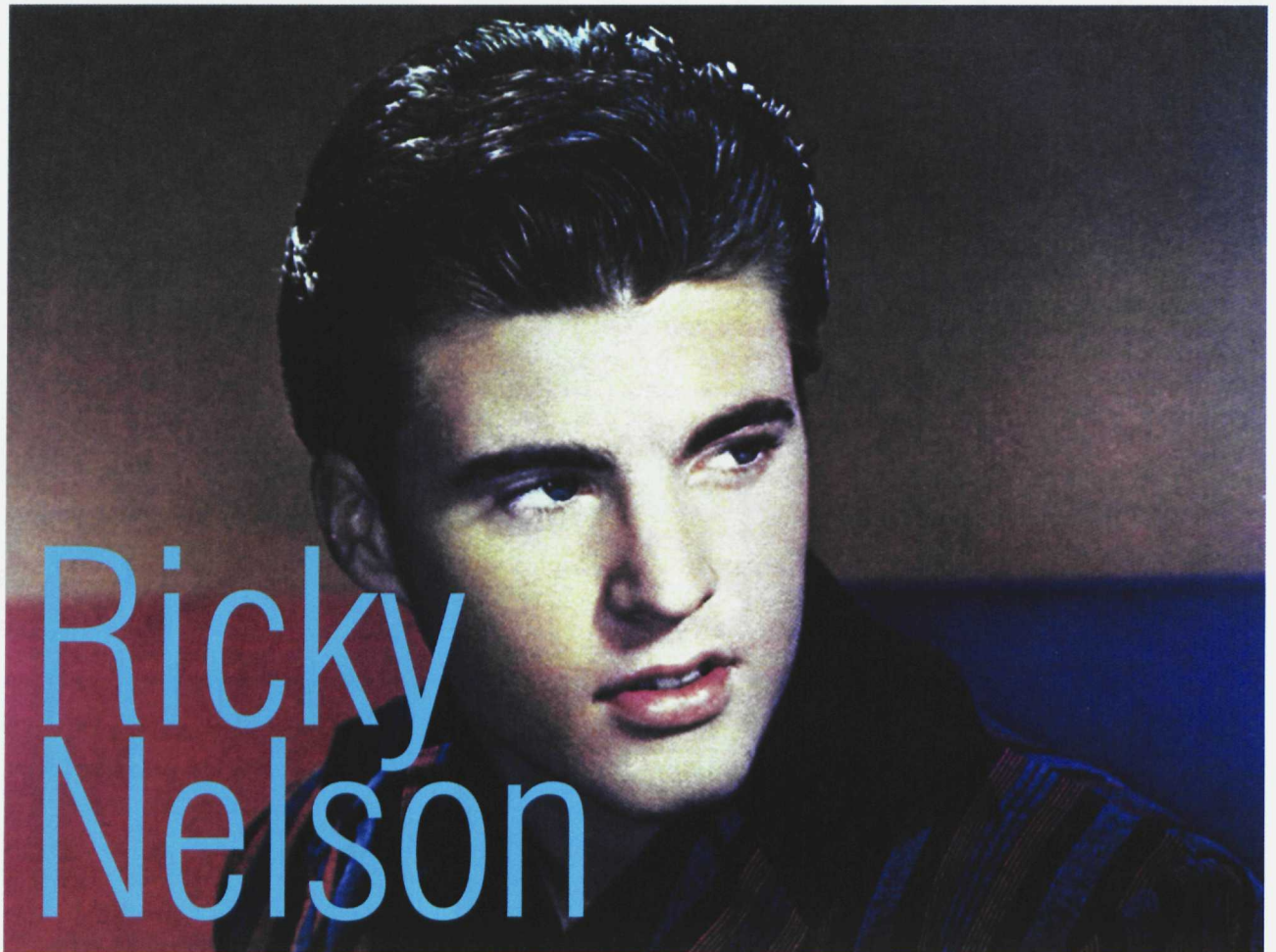
Iris Müntel

Vello Salumets

“Küll oleks
mõnus jäädagi
kahekümneseks!

Rick Nelson

8. mail 1940. a. USA-s, Teaneckis sündinud **Eric Hilliard “Ricky” Nelson** tuli ilmale, hõbelusikas suus. Sarnaselt Jerry Lee Lewisiga ei saanud Nelsongi kurta muusikaliste mõjutuste poolest kireva sünnikoha üle. Kuid see on ka ainus, milles “Killerit” ja Rickyt võrrelda. Kui Jerry Lee oli ja on rock’n’roll, siis Ricky Nelson oli pigem siirupimikstuur kantrist, rockabillyst, rock’n’rollist ja estraadist, mis maitseks kõigile.

Musikaalset Ericut üritati juba varasest noorusest kannustada ja toetada ning peagi mängis pois niii kitarr, klaverit, klarnetit kui ka trumme. Ricky jazzmuusikust isa Ozzie ja lauljatarist ema Harrieti nime tunti showmailmas juba alates 1944. aastast, mil nad käivitasid oma raadiosaate “The Adventures Of Ozzie and Harriet”. See muutus nii populaarseks, et 1952. aastal koliti üle televisiooni. Et pereseriaal oleks täiuslik, viidi kaamerate ette ka väike Ricky ja ta vanem

vend David. Kolmapäeviti tele-eetris olnud otsesaade keerles rekordiliselt 18 aastat, saades võimsaks hüppelauaks Ricky Nelsoni lauljakarjäärile.

Kui 16aastane noormees otsustas, et temast saab laulja, polnud tal avalöögi tegemiseks vaja eriti pingutada, sest juba esikplaadi ilmumisel oli ta tuttav miljonitele inimestele. Ricky suurepärase välimus ja vaevumärgatav mässulisus, mida ka vanem generatsioon heaks kiitis, oli noorte televaatajate jaoks otsekui täppistöö. Tänu Nelsoni peresaadetele, kus iga kord võis kuulata Ricky uusi laule, said ta plaadid avaliku tähelepanu osaliseks.

Sarnaselt paljudele eakaaslastele, vaimustus *rock’n’roll*ist kohe ka Ricky Nelson, kui kuulis raadiost Elvis Presley laule. Esialgu klopsis ta kokku bändi, kuid siis otsustas hakata sooloartistiks. Demolintide tegemine ei valmistanud noormehele probleeme, sest ta käsutuses olid telestudio poolt

kinnimakstud professionaalsed muusikud.

Esimesena salvestas Ricky Nelson Fats Domino kuulsa pala "I'm Walking" ja pühendas selle oma pruudile Arlenele. Just see neiu ärgitaski oma kavaleri tõsiselt tegelema laulmisega, tunnistades, et on kõrvuni armunud Elvis Presley' sse. Ricky'l ei jäänud pruudi armastuse võitmiseks muud üle kui saada sama kuulsaks kui Elvis. Tänu isa soovitusele hakkas noore Nelsoni vastu huvi tundma Verve Records.

Ricky esiksingel "I'm Walking / A Teenager's Romance" ilmus 1957. Mõlemad palad jõudsid USA edetabelisse ja plaati müüdi üle miljoni eksemplari.

Ricky lauljakarjääri edukas algus pani kõrvu kikitama ka teisi plaadifirmasid. Kui kuulus Imperial Records sai teada, et Nelsonil on Verve Recordsiga vaid suuline leping, meelitas ta potentsiaalse teismeliste iidoli oma katuse alla. Aastatel 1957 – 73 ilmus lauljalt 53 Billboardi pääsenud singlit, milledest esikümnesse jõudis tervelt 17.

Ricky Nelson oli küll sõiduvees, kuid esikohahitt oli puudu. Ootajad ei pidanud aga pettuma, sest 1958.a. augustis tõusis Ricky uus singel, rockilaulja Eddie Cochrani pruudi Sharon Sheeley' "Poor Little Fool" kaheks nädalaks Billboardi tippu. "Poor Little Fool" tähendas muudki, kui vaid Nelsoni esimest

Kümnendivahetus algas Ricky Nelsonile üsna tagasi hoidlikult. Ta nimi figureeris küll tabelites, kuid ükski plaat ei pääsenud TOP 10-ssse. Pole siis ime, et 1961. a. kevadel võis nii mõnestki ajalehest lugeda sõna "comeback", kui Billboardi tippu kerkis artisti uus singel "Travelin' Man". Selle pala plaadile pääsemine oli omapärane. Algselt pakkus laulu autor Jerry Fuller oma teost mustanahalisele Sam Cooke'ile, kuid selle mänedžer viskas pärast Fulleri lahkumist demolindi prügikasti. Juhuslikult kohal viibinud Ricky bändi bassimängijale Joe Osbourne'le aga lugu meeldis ja ta palus demolinti veel kord ette mängida. Mänedžer koukis lindi küll prügikastist välja, kuid soovitas Osbourne' l seda kuskil mujal kuulata. Seda bassimees ka tegi ja mänedžer kuulis lugu järgmisel korral juba Ricky Nelsoni teleshows. "Travelin' Man" ist" veelgi kuulsamaks, eriti Euroopas, kujunes singli teisel pool olnud pala, Gene Pitney sulest pärit "Hello Mary Lou", mis jõudis Briti tabelis 2. kohale.

1963 pakkus Decca plaadifirma end Rick Nelsoniks ümber ristitud staarile 20aastast miljonilepingut. Kuid firmavahetus ei toonud lauljale õnne, sest hitte hakkas jääma üha vähemaks. Rick püüdis ennast elatada ööklubides esinemisega, mis aga firmale kasumit ei tootnud ja 70ndate algul otsustas

Kui 16aastane noormees otsustas, et temast saab laulja, polnud tal avalöögi tegemiseks vaja eriti pingutada, sest juba esikplaadi ilmumisel oli ta tuttav miljonitele inimestele.

esikohasinglit ja tema viiendat kuldplaati. Nimelt alustati just siis plaaditööstuse "piiblis" – ajakirjas Billboard – tänini kehtivat HOT 100 tabeli avaldamist. Enne seda valitses teatav segadus, kuna nädalas ilmus neli erinevat poptabelit. Esimene põhines plaatide läbimüügil, teine enim jukebox'ides kõlanutel, kolmas enim raadiojaamades mängitutel ja neljas oli kolme eelneva kokkuvõtte ehk siis hittparaad. Nüüd võeti kasutusele süsteem, kus nii Best Sellers-, Juke-Box-, Disc-Jockey- ja TOP 100-tabelid liideti kokku. Nii sündiski HOT 100 ehk siis iganädalane tabel saja soovituima singliga. Uue tabeli esimeseks esikohapalaks saigi Ricky Nelsoni "Poor Little Fool".

Sama aastal avanes laulustaarile ka suure filmimaailma uks. Talle pakuti rolli suurepärasel kauboifilmis "Rio Bravo", kus Ricky partneriteks sellised staarid kui John Wayne ja Dean Martin. Paar aastat hiljem osales ta ka filmides "The Wackiest Ship In The Navy" ja "Love And Kisses".

Decca selle kahjuliku lepingu lõpetada.

Rick Nelson oleks võinud veel aastakümneid särada muusikataevas *mainstream*-artistina, kuid suureks puuduseks oli asjaolu, et ta ei pakkunud omaloomingut. Ehk mängis siin oma rolli Beatles-nimeline orkester, kes oli kõigile selgeks teinud, et pikaajalise üheks alustalaks on just nimelt omakirjutatud muusika. Pööret artisti karjääri ei toonud ka pärast Presley surma tema mänedžeriks hakanud "Kolonel" Tom Parker. Ehk olekski taolise suursjarguga hai suutnud Nelsoni karjääri taastamiseks midagi radikaalset ette võtta, kuid vikatimees astus vahele. Rick Nelson hukkus 1985. aasta viimasel päeval Dallase lähedal toimunud lennuõnnetuses, olles vaid 45 aastane. Kaks aastat pärast surma pääses ta Rock 'n' Rolli Kuulsuste Halli ja tema täht ilutseb Hollywoodi Kuulsuste Kõnniteel.

Vana toriseja jõulud

Aastalõpp pole enam mägede taga, mis tähendab seda, et kohe-kohe on saabumas ka jõulud. Ent kummalisel kombel leidub ka neid, kellele need pühad kohe üldse korda ei lähe. Või kes jõule koguni – oh õudust! – vihkavad!

Just selline mees on 1843. aastal **Charles Dickens** poolt loodud tegelaskuju **Ebenezer Scrooge**, kes põlgab kõike inimlikku ja head ehk siis otse loomulikult ka jõulupühi, mille lähenedes ei muutu miski tema sapises hinges lahkemaks. Kuni ühel ööl külastavad teda endiste, praeguste ja tulevaste jõulude vaimud, kes teevad vanale torisejale selgeks, et tuleb avada oma süda teistele inimestele, kuni pole lootusetult hilja.

Lugu on korduvalt filmivormi keeratud, kuid mitte kunagi 3D-formaadis, mis antud juhul teeb muinasjutust tõelise muinasjutu. Lavastaja **Robert Zemeckis** („Forrest Gump“) on varemgi teinud filme, milles näitleja arvatist läbi käies

mõnevõrra teise näo omandab. Nii ka nüüd. Näiteks **Jim Carrey** mängib käesoleval juhul koguni seitset rolli, nende seas Scrooge ja ka kõik vanameest külastavad vaimud. Lisaks talle teevad kaasa **Gary Oldman**, **Colin Firth** ja paljud teised. Tegijad lubavad sellest tempokast, ent kohati hirmutavastki loost seninägematut lõbusõitu ja kes reklaamrulli juba näinud, sel ei jää üle muud kui nõustuda. Igaks juhuks oleks siiski hea, kui pisematel suurem vend-õde või ema-isa saalis siiski kõrval istuks, sest ega vaimudega kohtumine ole naljaasi, eriti veel, kui on tegu 3D-vaimudega!

Järgmise korran!

Siilid Sandra ja Saamuel valmistuvad talveks.

Loe üle, mitu paari käpikuid neil juba on!

Joonistas Sergei Belozjorov

Mis saab, kui siil armub
rästikusse?
Suur kera okastraati.

Mis juhtub siis, kui siil
abiellub kammiga?
Sünnib peahari!

Mis saab, kui siil armub
rästikusse?
Suur kera okastraati.

Mis juhtub, kui siil abiellub
kaelkirjakuga?
Sünnib tohutu hambahari.

Mille poolest erineb siil seebist?
Katsu ennast siiliga pesta,
siis saad aru.

Siil läheb oökulli juurde nõu
küsima.

“Ütle, oökull, mida see
tähendab, kui parem esijalg
sügeleb?”

“See tähendab, et pead varsti
kellegi eest põgenema!” vastab
oökull targasti.

“Aga mida see tähendab,
kui mul vasak esijalg sügeleb?”

“See tähendab, et keegi
pütab su kinni!”

“Aga mida tähendab see,
kui kõrvad sügelevad?”

“See tähendab, et saad varsti
kõrvakiilul!”

“Aga mida see tähendab, kui
nina ja lõug sügelevad?” uurib
siil.

“See tähendab,” vastab oökull
pärast väikest pausi, “see
tähendab, et peaksid vahel
ennast ikka pesema!”

Siil kohtub tädipojaga ja
märkab, et sellel on esikäpp
lahases.

“Mis juhtus, tädipoeg? Kas
sattusid avarisse?”

“Ah, ei midagi erilist -
lihtsalt selg hakkas äkiliselt
sügelema...”

Mida ütles siili-isa, kui oli
oma pojale keretäie andnud?
“Usu mind, poeg, mulle tegi
see rohkem haiget kui sulle!”

Siil ja karu seisavad kohtu ees.
Kohtunik lövi küsib: “Nii et
sina, siil, väidad, et see
invaliidist karu andis sulle
kõrvakiilu?”
“Härra kohtunik,” täpsustab
siil tasakaalukalt, “enne
kõrvakiilu andmist karu veel
invaliid ei olnud!”

CREATOR

PE^B₂ 1378 2009, M

Oma „kolm ühes“ ehitus-süsteemiga on LEGO Creator meisterdajale vaid lähtepunktiks. Komplekti kuulub kolm hämmastavalt elutruud mudelit. Sul on võimalus vaadata, kuhu fantaasia sind viib. Pane kujutlusvõime tööle ja ehita!

Millise linnu või looma leiad aiast? Kas

Kassi Hobuse Pardi

Nimi _____

Address _____

Saada täidetud talong enne 5. detsembril 2009 toimetuse aadressil:
Hea Laps, Harju 1, Tallinn 10146.
Võitjate vahel loositakse välja erinevaid LEGO-komplekte!